

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

DUBEN 2011

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, DUBEN 2011

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ,
IVETA FRÍZLOVÁ

Monitoring evropské legislativy 2009–2010

Monitoring evropské legislativy 2009–2010 je již pátou knihou v českém prostředí ojedinělého projektu, jež po našem vstupu do EU inicioval europoslanec Hynek Fajmon. Autorům, analytikům Centra pro studium demokracie a kultury, se od roku 2004 podařilo přechít a do srozumitelného jazyka „přeložit“ tisíce stran relevantních legislativních i nelegislativních dokumentů a zachytit vývoj ve všech klíčových politikách EU. To vše s důrazem na postavení České republiky v EU. Tento svazek je věnován druhému pololetí roku 2009 a roku 2010, období, jež bezprostředně následovalo po druhých českých volbách do Evropského parlamentu. Mezi nejvíce skloňované pojmy tehdy patřila finanční, hospodářská a dluhová krize a Lisabonská smlouva. Monitoring zevrubně ukazuje, co konkrétního ekonomické obtíže a nový smluvní rámec EU přinesly a co to znamenalo pro samotný projekt evropské integrace. Publikace je pro přehlednost doplněna rejstříkem, podrobným obsahem a slovníčkem. Je určena nejen studentům, akademikům a všem, kteří se s problematikou EU dostávají či každodenního kontaktu, ale poslouží komukoli s hlubším zájmem o vývoj evropského projektu.

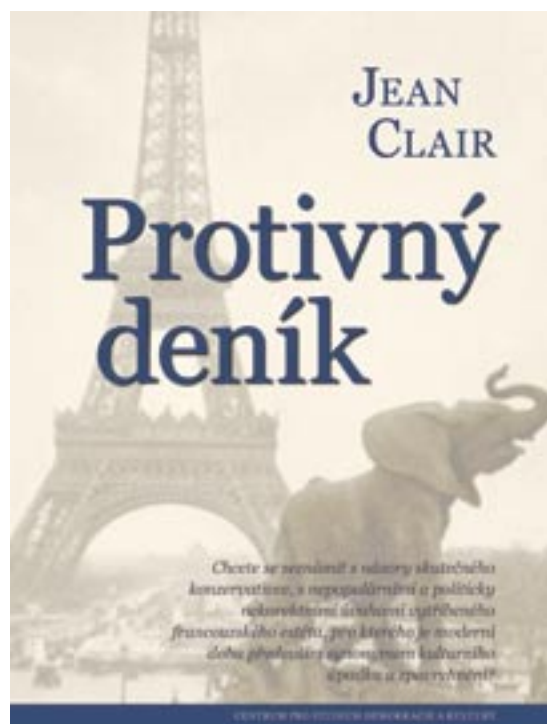
Brož, formát B5, 404 str., 498 Kč

JEAN CLAIR

Protivný deník

Chcete se seznámit s názory skutečného francouzského konzervativce? S nepopulárními a politicky nekorektními úvahami vytříbeného estéta a erudovaného kunsthistorika, pro kterého je moderní doba především synonymem kulturního úpadku a zpovrchnění? Přečtěte si Protivný deník Jeana Claira! Myšlenkově hutná a jazykově vytříbená kniha deníkových záznamů, jež po vydání ve Francii okamžitě vyvolala vlnu vášnivých diskusí, rozhodně nenechá nikoho chladným ani u nás. Konzervativně založené čtenáře uchvátí, liberály nejspíše dovede k zuřivosti..., i když autor vlastně píše pouze o tom, co ho jen tak napadne... Jean Clair je přední francouzský teoretik umění, bývalý dlouholetý ředitel Picassova muzea. Zaměřuje se především na osobnosti francouzského i světového moderního umění, jako jsou Marcel Duchamp, Gustav Klimt, Pablo Picasso, Balthus či fotograf Henri Cartier-Bresson, ale i na obecnější teoretické úvahy z oblasti výtvarného umění a estetiky.

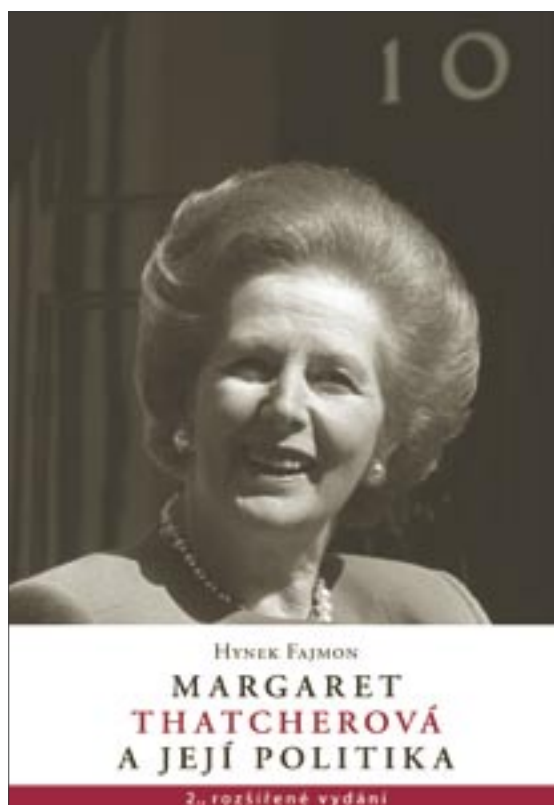
Brož, 174 str., 198 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

HYNEK FAJMON

Margaret Thatcherová a její politika

2., rozšířené vydání

Margaret Thatcherová je fascinující a inspirativní osobností moderní světové politiky. „Konzervativní revoluce“, kterou zahájila v osmdesátých letech, změnila tvář Velké Británie a později i východní Evropy. Kniha poslance Evropského parlamentu Hynka Fajmona Margaret Thatcherová a její politika vychází při příležitosti osmdesátých pátých narozenin bývalé premiérky. V úspěšné „politické biografii“ se autorovi (jenž původně vystudoval historii) podařilo skvěle skloubit důkladnou práci historika s rozhledem a zkušenostmi aktivního politika hájícího pravicové hodnoty. Druhé vydání knihy, jež poprvé vyšla v roce 1999, autor podstatně rozšířil a doplnil o kapitolu věnovanou působení a rozsáhlé spisovatelské činnosti Margaret Thatcherové po roce 1990, kdy odešla z aktivní politiky. Podstatné jsou rozšířeny i závěrečná chronologická příloha a slovníček nejvýznamnějších představitelů „thatcherismu“. K českému čtenáři se tak dostává první kompletní biografie političky, jejíž odkaz je stále živý a inspirativní.

Vázané, 392 str. + 16 str. fotopřílohy, 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Frízlová

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Vnitřní trh	20
PŘEHLED DĚNÍ DUBEN 2011	7	Komise zveřejnila zelenou knihu	20
Daně	7	cílicí na změnu řízení podniků v EU	21
Komise předložila návrh na revizi směrnice	7	Single Market Act „tlačí“ EP i Komise	21
o zdanění energetických produktů	7	Evropský patent znovu ožívá	22
Doprava	8	Rada debatuje o výjimce	23
TRAN: znečišťovatel bude platit	8	z účetních uzávěrek mikropodniků	23
Energetika	9	Zaměstnanost a sociální věci	24
Komise vydala sdělení týkající se	9	Komise vypracovala strategii	24
dalšího rozvoje tzv. inteligentních sítí	9	pro integraci Romů	24
Hospodářská a měnová unie	11	Zemědělství	24
Portugalsko je třetí zemí,	11	EP: Podpora návrhům Komise ohledně GMO	24
která si půjčí peníze od EU	11	EP a Rada jedná o jakosti potravin	25
ECON schválil svou pozici	12	VE ZKRATCE...	27
k rozpočtovým pravidlům v eurozóně	12	PŘEHLED KLÍČOVÝCH	30
Institucionální záležitosti	13	HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	30
EP navrhuje reformu příjmů rozpočtu EU	13	KALENDÁŘ NA KVĚTEN 2011	32
AFCO podporuje změny systému voleb do EP	15	SEZNAM ZKRATEK	33
Justice a vnitro	18	SLOVNÍČEK	35
Rada vedla první diskusi o PNR	18	SCHÉMATA	39
Rozšiřování	18	ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	39
EP je pro rozšíření EU	18		
o země západního Balkánu	18		
Spotřebitelé	19		
ENVI připravil pozici EP pro druhé čtení návrhu	19		
týkajícího se nutričního značení potravin	19		
Rada a EP dospěly ke kompromisu	20		
v označování textilních výrobků	20		

STALO SE...

Komise 5. 4. 2001 vydala sdělení týkající se „rámce EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů“, které reaguje na usnesení EP z března 2011 (více v příspěvku **Komise vypracovala strategii pro integraci Romů**).

Komise 5. 4. 2011 uvěřnila zelenou knihu týkající se správy a řízení „evropských společností“ a zahájila příslušnou veřejnou konzultaci. Podle Komise by se mj. měla „zlepšit různorodost a činnost správních rad“ a „zvýšit účast akcionářů“ (více v příspěvku **Komise zveřejnila zelenou knihu cílící na změnu řízení podniků v EU**).

Skupina 3 europoslanců ze 3 frakcí (předseda ALDE Guy Verhofstadt, Alain Lamassoure z EPP a Jutta Haug z S&D) navrhla 6. 4. 2011 reformu příjmové stránky rozpočtu EU. Poslanci v dokumentu určeném Komisi podpořili zavedení vlastních zdrojů rozpočtu EU, a to nejen prostřednictvím DPH, ale také prostřednictvím „uhlíkové“ daně, která by mohla být doplněna i zdaněním finančních transakcí (více v příspěvku **EP navrhuje reformu příjmu rozpočtu EU**).

Plénum EP 6. 4. 2011 schválilo 3 zprávy k iniciativě Komise „Single Market Act“. Komise týden na to zveřejnila 12 konkrétních „akcí“, které by měly být v rámci „Single Market Act“ realizovány do roku 2012 (více v příspěvku **Single Market Act „tlačí“ EP i Komise**).

Portugalsko 7. 4. 2011 oficiálně požádalo EU o finanční pomoc. Ministři financí se 8. 4. 2011 shodli, že pomoc (patrně ve výši 80 mld. €) bude podmíněna zásadními reformami a změnami v hospodaření země (více v příspěvku **Portugalsko je třetí zemí, která si půjčí peníze od EU**).

Komise 12. 4. 2010 vydala sdělení týkající se tzv. inteligentních sítí v oblasti energetiky a jejich dalšího rozvoje. Předmětem sdělení je především otázka zavádění společných technických standardů, které by měly zajistit interoperabilitu a kompatibilitu těchto síťových systémů (více v příspěvku **Komise vydala sdělení týkající se dalšího rozvoje tzv. inteligentních sítí**).

Výbor TRAN projevil své odhodlání integrovat do nákladů na silniční dopravu princip „znečišťovatel platí“. 12. 4. 2011 přijal kompromisní návrh zprávy týkající se směrnice o tzv. euroviněťě (více v příspěvku **TRAN: znečišťovatel bude platit**).

Komise 13. 4. 2011 předložila návrh na revizi směrnice o zdanění energetických produktů (více v příspěvku **Komise předložila návrh na revizi směrnice o zdanění energetických produktů**).

Komise 13. 4. 2011 uveřejnila 2 legislativní návrhy, které by měly umožnit zavést v režimu tzv. posílené spolupráce patent platný pro celou EU a snížit náklady na patentování až o 80% (více v příspěvku **Evropský patent znovu ožívá**).

Výbor AFCE 18. 4. 2011 schválil návrh europoslance Andrewa Duffa týkající se volební reformy pro volby do EP. Převratnou novinkou, která prolamuje stávající systém národních kandidátek, je doplnění dosavadního počtu 751 poslanců, kteří jsou dle Lisabonské smlouvy voleni na základě národních kvót, 25 poslanci, kteří mají být voleni na základě národních kandidátek v jednom volebním obvodu, jež má tvořit celé území EU (více v příspěvku **AFCE podporuje změny systému voleb do EP**).

Výbor ECON 19. 4. 2011 schválil svou pozici k textům, jež mají revidovat Pakt stability a růstu (více v příspěvku **ECON schválil svou pozici k rozpočtovým pravidlům v eurozóně**).

Komise 20. 4. 2011 přijala návrh rozpočtu pro rok 2012. Návrh počítá s výdaji v platbách ve výši 132,7 mld. € (cca 1,01% HND EU) a s výdaji v závazcích ve výši 147,4 mld. € (1,12% HND EU). Komise v porovnání s rokem 2011 navrhuje navýšení plateb o téměř 5% (o cca 6,2 mld. €) v souladu s právními závazky, které pocházejí z předchozích let (více v příspěvku **Komise předložila návrh rozpočtu pro rok 2012**).

Rada a EP dospěly 20. 4. 2011 před druhým čtením v EP ke kompromisu ve věci označování materiálů (zejm. živočišného původu) u textilních výrobků (více v příspěvku **Rada a EP dospěly ke kompromisu v označování textilních výrobků**).

PŘEHLED DĚNÍ DUBEN 2011

DANĚ

Komise předložila návrh na revizi směrnice o zdanění energetických produktů

Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny ([KOM\(2011\)169](#))

Komise 13. 4. 2011 [předložila](#) návrh na revizi směrnice o zdanění energetických produktů.

Kontext

Otázka změny [směrnice č. 2003/96](#) je v Komisi (a neformálně i mezi členskými státy) předmětem debat již od roku 2009 (více v příspěvku „Komise údajně chystá revizi směrnice o zdanění energetických produktů, [Monitoring březen 2011](#)). Tehdy byl zamítnut původní, na poměry EU relativně „konvenční“ [návrh](#). Cílem nově předložené revize není podle Komise nic menšího než „restrukturalizovat způsob zdaňování energetických produktů, aby byl zohledněn jak jejich energetický obsah, tak jejich obsah CO₂“ (sice s určitými výjimkami, ale na druhou stranu s vyššími minimálními sazbami; viz níže).

Revize by měla sladit danou normu s cíli EU na snižování emisí skleníkových plynů vně rámec systému obchodování s emisními povolenkami, jenž je definován zejm. [směrnici č. 2003/87](#) a [směrnici č. 2009/29](#), a s cíli na zvýšení podílu využívání energie z obnovitelných zdrojů (podle [směrnice č. 2009/28](#)). Komise tvrdí, že „v současné době jsou nejvíce znečišťující zdroje energie paradoxně zdaněny tou nejnižší sazbou“ a „biopaliva patří ke zdrojům energie daňově nejzatíženějším“.

Obsah

Nová norma by měla ve 3 fázích (v letech 2013, 2015, 2018) zvýšit minimální sazby zdanění energetických produktů vně rámec systému obchodování s emisními povolenkami, tedy u těch produktů, které využívají domácnosti, doprava (s výjimkou letecké a vodní) a malé a střední podniky (až na některé výjimky včetně země-

dělských; srov. Příloha I návrhu, Tabulka B). Elektřiny (včetně té produkované z jádra) by se revize dotknout neměla. Zdanění energetických produktů by mělo mít 2 složky: zdanění emisí CO₂ a zdanění spotřeby.

První složka by měla činit paušálních 20 € za tunu CO₂, výše druhé by měla být závislá na typu paliva (resp. na skutečném množství energie, které toto palivo (v GJ) vyrobí). Minimální sazba této složky daně by měla být stanovena na 9,6 €/GJ u pohonných hmot a na 0,15 €/GJ u topných paliv. Členské státy by si nicméně měly zachovat možnost vyjmout z působnosti směrnice energii spotřebovanou domácnostmi k vytápění, a to bez ohledu na použitý energetický produkt.

Minimální úrovně zdanění použitelné od roku 2013 na pohonné hmoty

	Zdanění v souvislosti s CO ₂	Všeobecné zdanění spotřeby energie		
		1. 1. 2013	1. 1. 2015	1. 1. 2018
Benzín	20 €/t CO ₂	9,6 €/GJ	9,6 €/GJ	9,6 €/GJ
Plynový olej (nafta – pozn. aut.)	20 €/t CO ₂	8,2 €/GJ	8,8 €/GJ	9,6 €/GJ
Petrolej	20 €/t CO ₂	8,6 €/GJ	9,2 €/GJ	9,6 €/GJ
LPG	20 €/t CO ₂	1,5 €/GJ	5,5 €/GJ	9,6 €/GJ
Zemní plyn	20 €/t CO ₂	1,5 €/GJ	5,5 €/GJ	9,6 €/GJ

Zdroj: Příloha I návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny ([KOM\(2011\)169](#))

Obecně platí, že zdanění energetických produktů by nemělo být diskriminační vůči různým energetickým zdrojům. Toho by mělo být dosaženo zdaněním energetického obsahu konkrétního paliva, ne (stanoveným minimálním) zdaněním jeho objemu jako doposud (v €/1000l).

Porovnání zdanění pohonných hmot dnes a v budoucnu

	Současná sazba	1. 1. 2013	1. 1. 2015	1. 1. 2018
Benzín (€/1000l)	359	359	359	359
Nafta (€/1000l)	330	359	382	412
Petrolej (€/1000l)	330	350	370	386
LPG (€/1000 kg)	125	125	311	501
Zemní plyn (€/GJ)	2,6	2,6	6,6	10,8

Zdroj: [Prezentace](#) „Revision of the EU Energy Tax Directive. Technical Press Briefing“

Poznámka: Tabulka kvůli srovnatelnosti dat zohledňuje budoucí zdanění v současných jednotkách.

V těch případech, kdy by zdanění mohlo mít dopad na relokaci podnikání mimo EU, se nicméně počítá s úlevami na daních z emisí CO₂. Revizí čl. 18 směrnice č. 2003/96 by také měly některé členské státy včetně ČR získat (teritoriální) výjimky.

9 členských států (Bulharsko, Rumunsko, ČR, Maďarsko, Polsko, Slovensko, Estonsko, Litva a Lotyšsko) by např. mělo získat oprávnění zavést zdanění emisí CO₂ u pohonných hmot používaných v zemědělství či stavebnictví (srov. čl. 8 směrnice č. 2003/96) a u topných paliv až s 8letým odkladem (namísto plánovaného 1. 1. 2013 až od 1. 1. 2021).

Sporné body

Bezprostředně po uveřejnění návrhu se vůči němu objevila řada protiargumentů (výjimku představovaly environmentalistické organizace typu T&E). Zaprvé a především, že změna směrnice fakticky povede k vyššímu zdanění nafty (protože jejím spalování vzniká více CO₂ než např. spalováním benzínu, navíc sama o sobě je v současnosti daňově zvýhodněna), ale i – a o tom se hovoří méně – LPG a CNG.

Na tuto skutečnost upozornili konzervativci v EP, ale např. i FIA či zástupci Německa, na jehož půdě produkuje řada automobilek právě vozy spalující naftu (ceny nafty se navíc na rozdíl od cen benzínu výrazně promítají do ceny každého výrobku včetně potravin nebo veřejné dopravy). Mluvčí Komise uvedené obavy de facto potvrdil: „Cílem není zvýšení daňové sazby u nafty (...) chceme ale postavit všechna paliva na roveň (...) to bude znamenat úpravu, která zajistí, že budou zdaněna stejným způsobem“. Jedinou zemí EU, kde je nafta (pokud jde o energetickou daň) zdaněna stejně jako benzín, je v současnosti Velká Británie. T&E přesto tvrdí, že daňové zatížení je u pohonných hmot nízké (od roku 1999 se podle T&E reálně snížilo, čímž se o 11 mld. € ročně zvýšila závislost na dovozech

ropy a potažmo o 6% i produkce CO₂). Přesně opačného názoru je IRU, jež zpochybňuje názor Komise, že nový způsob zdanění povede ve svém důsledku k nižším emisím CO₂ v EU. IRU také tvrdí, že nová norma fakticky zavede dvojnásobné zdanění automobilových dopravců, ač jejich emise CO₂ činí (podle IRU) jen 3% veškeré produkce tohoto plynu v EU.

Do budoucna lze očekávat, že řada aktérů proti návrhu vystoupí i proto, že předpokládá daň ve výši fixních 20 € za tunu CO₂, tedy více, než za kolik se v současnosti obchoduje s CO₂ v rámci systému obchodování s emisními povolenkami (cca 17 € za tunu CO₂).

Nehledě na to, že navzdory proklamované „nediskriminaci“ vůči jednotlivým energetickým zdrojům [platí](#), že uvedený paušál by se neměl vztahovat na tzv. obnovitelné zdroje energie.

Další vývoj

O návrhu bude jednomyslně rozhodovat Rada, EP bude pouze konzultován. První „orientační“ debata o návrhu by se v Radě mohla uskutečnit již v červnu 2011.

Výsledná směrnice by podle (optimistických) odhadů Komise měla vstoupit nejpozději 1. 1. 2013 s tím, že k její plné implementaci by mělo dojít od roku 2023.

DOPRAVA

TRAN: znečišťovatel bude platit

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly ([KOM\(2008\)436](#))

Výbor TRAN projevil své odhodlání integrovat do nákladů na silniční dopravu princip „znečišťovatel platí“. 12. 4. 2011 přijal poměrem 26:1:11 kompromisní návrh zprávy týkající se směrnice o tzv. euroviněte.

Kontext

Směrnice se týká zavedení poplatků za užívání některých pozemních komunikací kamiony v souvislosti s jejich hlučností, znečišťováním ovzduší a vytvářením dopravních zácp (více v příspěvku „Jednání o euroviněte po více než roce a půl pokračují“, [Monitoring říjen 2010](#), a v příspěvku „EP a Rada se snaží najít společnou řeč ve věci směrnice o euroviněte“, [Monitoring leden 2011](#)).

Rada svůj společný postoj přijala v únoru 2011 (více v příspěvku „Revize směrnice o tzv. euroviněťě postupuje do druhého čtení“, [Monitoring únor 2011](#)).

Obsah a sporné body

Výbor TRAN schválil úpravy návrhu, které budou podle slov jeho zpravodaje vyvažovat ekonomické zájmy tranzitních zemí EU s potřebami ochrany životního prostředí. Cena mýtného by měla zahrnovat i náklady spojené s hlukem a smogem. EP se s Radou neshodl v několika bodech. Hlavními body navrhovanými výborem TRAN jsou:

Hluk a znečištěné ovzduší budou zařazeny do kategorie „externích nákladů“ (zácpy ne).

Mýtné se bude během dne měnit, aby došlo k omezení zácp na přetížených silnicích. (Expresní přepravci namítají, že musejí přepravovat během pracovní doby, tedy i v dopravních špičkách, a budou tak znevýhodněni.)

Dopravní špička (a tedy vyšší mýtné) bude formálně trvat nejvýše 8 hodin denně (Rada navrhovala 5 hodin).

Navýšení ceny mýtného během dopravní špičky bude činit max. 200 % průměrné sazby mýtného (Rada požadovala 175 %).

Nákladní vozidla mezi 3,5 t a 12 t budou z nové normy vyňata.

TRAN podporuje obměnu stávajících vozidel za ekologičtější.

V platnosti zůstanou výjimky pro neekologičtější nákladní automobily (EURO 5 a EURO 6) i výjimky týkající se průjezdu horskými oblastmi.

Poplatky pro vozidla třídy EURO 0 až EURO 3 budou do roku 2016 vyšší (Rada navrhovala do roku 2017).

Zavedení dálkového mýtného zůstane dobrovolné.

TRAN požaduje, aby byl zisk z mýtného povinně reinvestován do dopravního systému (bez určení konkrétní oblasti dopravy); 15 % by mělo být reinvestováno do transevropských sítí (Rada chce ponechat rozhodnutí o využití peněz na členských státech).

Komise směrnici přezkoumá po 4 letech (včetně potenciálního rozšíření na další externí náklady a/nebo kategorie vozidel).

S návrhem TRAN jsou nespokojeni zejm. expresní přepravci. Asociace expresních přepravců (EEA), jejímiž členy jsou krom národních přepravců také DHL, FedEx, TNT a UPS, prohlásila, že se výrazně navýší ceny přepravy. EEA navrhuje, aby se nákladní doprava v době dopravních zácp vyhýbala přetíženým cestám. Opačný názor na revizi směrnice má sektor železniční dopravy.

Další vývoj

Trojstranná jednání mezi Komisí, Radou a EP začala 18. 4. 2011. Další se uskuteční 9. 5. 2011. Text bude posléze předložen plénu EP; druhé čtení by mělo proběhnout v červnu 2011. Pokud mezi Radou a EP nedojde ke shodě, bude následovat dohodovací řízení.

ENERGETIKA

Komise vydala sdělení týkající se dalšího rozvoje tzv. inteligentních sítí

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Smart Grids: from innovation to deployment ([COM\(2011\)202](#))

Komise 12. 4. 2010 vydala [sdělení](#) týkající se tzv. inteligentních sítí v oblasti energetiky a jejich dalšího rozvoje. Předmětem sdělení je především otázka zavádění společných technických standardů, které by měly zajistit interoperabilitu a kompatibilitu těchto síťových systémů. Komise také ujišťuje, že zajistí co nejvyšší stupeň ochrany spotřebitelských dat, které budou pomocí sítí přenášeny.

Kontext

Tzv. inteligentní síť označuje elektrickou síť nové generace, která umožňuje obousměrnou digitální komunikaci mezi dodavatelem a spotřebitelem; je vybavena měřícími i monitorovacími systémy. Inteligentní síť by měla umožňovat přesné měření spotřeby elektrické energie a přenášení těchto informací síťovému operátorovi a dodavateli energie, aby bylo možné monitorovat spotřebu a od toho odvíjet i následné účtování poplatků.

Pro spotřebitele by výhody těchto systémů měly spočívat v tom, že by měli být schopni účinněji kontrolovat svoji spotřebu, operátoři sítí by na druhé straně měli dostávat přesnější informace, které jim umožní plánovat používání infrastruktury, ale také lépe integrovat do spotřeby energetických zdrojů některé specifické zdroje, jako jsou OZE. Problém se zdroji, jako je větrná či solární energie, totiž spočívá především v tom, že jejich dostupnost je závislá na proměnlivých faktorech, jako je (především) počasí, s čímž si klasicky uzpůsobené distribuční sítě nejsou schopny efektivně poradit. Přínos by měl spočívat i v menších energetických ztrátách a ve zvýšení energetické účinnosti. Vedle toho by mělo budování energetických sítí přispívat k tvorbě pracovních míst, a tím pádem i k ekonomickému růstu.

Komise navíc usiluje o vytvoření společných evropských standardů pro inteligentní sítě, které by měly zajistit jejich interoperabilitu napříč členskými státy.

Interoperabilita ale prozatím funguje na bázi dobrovolnosti, což způsobuje zdržení, která ve sdělení přiznává i Komise. Příslušné organizace zabývající se tvorbou standardů v EU byly ale pověřeny úkolem stanovit celoevropské standardy týkající se především měřících zařízení (která mají být instalována spotřebitelům), komunikačních protokolů a dalších částí zařízení.

Očekávalo se, že společné standardy pro inteligentní sítě budou k dispozici do konce roku 2012, již nyní má však EU v přípravě zhruba rok zpoždění. Nutnost vytvoření společných standardů vyzdvihl i [summit](#) v únoru 2011.

Obsah

Podle Komise by se mělo jednat o další krok, který by měl zajistit vytvoření otevřeného, konkurenceschopného trhu s energiemi v EU, jenž by měl fungovat ve prospěch spotřebitelů. Jinak řečeno, mělo by se jednat o další příspěvek k implementaci tzv. [třetího liberalizačního balíku](#).

Sdělení se věnuje především vylepšování technických standardů v EU a zajišťování ochrany spotřebitelů (vzhledem k tomu, že půjde o přenos informací o spotřebě).

Zajišťování ochrany dat by mělo být bráno v úvahu i při standardizaci, především při konstrukci měřících zařízení. Komise chce v tomto ohledu spolupracovat na bázi expertní skupiny i s experty z oblasti energetiky a informačních a komunikačních technologií. S větší koordinací se počítá i na regionální úrovni – při zajišťování interoperability sítí.

Podpora a budování inteligentních sítí si vyžadají i legislativní změny, především změnu platné [směrnice č. 2006/32](#) o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách.

Změny by se měly týkat minimálních požadavků na formát a obsah informací, které budou sdělovány ze strany spotřebitele, stejně jako opatření proti zneužití přístupu k informacím o spotřebě (především ze strany operátora distribučního systému).

Počítá se i s další podporou pro inovace v oblasti technologií, které se týkají systémů inteligentních sítí. Pro jejich další rozvoj má být ustanoven regulační úřad.

Komise ve sdělení stanovila i rámcové směry ohledně metodologie pro implementaci plánů, které se týkají instalace „inteligentních“ měřících zařízení. Akční plány s konkrétními cíli pro

implementaci inteligentních sítí by měly vytvořit jednotlivé členské státy.

Pokud jde o financování, zde je poněkud nejasné, jaké prostředky na podporu inteligentních sítí poputují z EU (a také odkud, z které části rozpočtu).

Prozatím k financování sloužily rámcové programy pro výzkum, [Evropská energetická iniciativa inteligentních sítí \(EEGI\)](#), která byla ustavena v červnu 2010, však odhaduje, že celkové náklady na vybudování inteligentních sítí v letech 2010–2018 budou dosahovat až 2 mld. €. Hovoří se proto o možnosti využití strukturálních fondů. Každopádně finanční aspekty mají být předmětem dalších návrhů Komise.

Sporné body

Společnosti zabývající se vývojem komponentů pro inteligentní sítě (měřících zařízení apod.) sdělení vítají a naopak se ještě vyslovují pro zavedení povinných cílů v národních akčních plánech.

Lobbistická organizace zastupující zájmy spotřebitelů (BEUC) ústy své generální ředitelky Monique Goyens zdůraznila, že je především nutné, aby instalované měřiče byly uživatelsky přívětivé a aby se spotřebitelům dostalo srozumitelných informací, jak fungují. Zdrojem obav je pro BEUC skutečnost, že prostřednictvím měřičů se dodavatelé mohou dostávat k citlivým informacím o spotřebitelích.

Spotřebitelé by také podle generální ředitelky neměli být těmi, kdo při zavádění měřičů ponese nejvyšší náklady.

Další vývoj

Vzhledem ke zpoždění při přípravě společných standardů se chce Komise nyní soustředit na pečlivější monitoring implementace, a to i pokud se jedná o třetí liberalizační balík.

Pokud by v průběhu roku 2011 došlo k nedostačujícímu pokroku, Komise by měla mít možnost zasáhnout a zajistit, aby byl termín konce roku 2012 dodržen.

Jak již bylo zmíněno, ještě v roce 2011 se plánují také změny směrnice č. 2006/32. Pomocí nových výzkumných iniciativ mají být řešeny i finanční aspekty nákladného projektu. Ze strany Komise se očekává zveřejnění další iniciativy určené průmyslu pro budování tzv. inteligentních měst.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Portugalsko je třetí zemí, která si půjčí peníze od EU

Statement by the Eurogroup and ECOFIN Ministers, 8. 4. 2011

Portugalsko 7. 4. 2011 oficiálně požádalo EU o finanční pomoc. Ministři financí se 8. 4. 2011 shodli, že pomoc (patrně ve výši 80 mld. €) bude podmíněna zásadními reformami a změnami v hospodaření země.

Kontext

Portugalsko dostalo do problémů vysoké zadlužení v kombinaci se slabým hospodářským růstem. Tamější ekonomika nerostla po celou minulou dekádu; způsobeno to bylo nevykonaností příjmové části rozpočtu, tedy slabou hospodářskou výkonností. Podle Eurostatu se portugalský rozpočtový deficit v roce 2010 vyšplhal z avizovaných 8,6% na 9,1% HDP a státní dluh dosáhl 80% HDP.

Vláda premiéra Josého Sócrata se snažila prosadit úsporná opatření, parlament je ale neschválil a premiér podal demisi (více v příspěvku „Evropská rada schválila zavedení ESM po roce 2011“, [Monitoring března 2011](#)). Zástupci největších portugalských bank posléze varovali, že zahraniční banky už nejsou ochotny kupovat portugalské státní dluhopisy. Vládě doporučili, aby si do řádných voleb vzala úvěr. Následně premiér oznámil, že Portugalsko EU požádá o finanční pomoc (finanční trhy začaly Portugalsku půjčovat za enormní úroky).

Obsah

Ministři financí prohlásili, že Portugalsko by mělo čerpat pomoci v rámci mechanismů EFSF a EFSM. EU požaduje, aby Portugalsko do poloviny května 2011 předložilo plán škrtnů a reforem, na jehož základě Komise, ECB a MMF rozhodnou o výši

poskytnuté pomoci. Spekuluje se o stejné pomoci, jakou dostalo Irsko, tedy 80 mld. €.

Program změn by měl podle Rady obsahovat:

- ambiciózní fiskální opatření k obnovení fiskální udržitelnosti;
- reformy na podporu růstu a konkurenceschopnosti (odstranit omezení v oblasti ochodu a pracovního trhu, podporovat podnikání, inovace, privatizaci apod.);
- opatření na udržení likvidity a solventnosti finančního sektoru.

Úsporný balíček, který odstupující portugalská vláda navrhla 11. 3. 2011, má sloužit jako výchozí bod.

Zástupci Komise, ECB a MMF se 12. 4. 2011 vydali do Lisabonu, aby situaci analyzovali na místě. Setkali se se zástupci bank, regulačních orgánů, sociology a odbory. Ratingové agentury Portugalsko však stále hodnotí negativně. Agentura S&P snížila rating na BBB stejně jako Fitch. Úroky z pětiletých dluhopisů se 20. 4. 2011 pohybovaly na 11%. Vývoj v Portugalsku měl také za následek pád eura vůči dolaru o 1% nebo zvýšení úroku ze španělských dluhopisů z 2,13% v březnu 2011 na 2,77% v dubnu 2011.

Členské státy se na nutnosti poskytnout pomoc Portugalsku vesměs shodují, rozporuplný však zůstává postoj nově vzniklé finské vlády, která s půjčkou nesouhlasí. (Finsko by mohlo půjčku Portugalsku vetovat.)

Řecký deficit

Podle Eurostatu (26. 4. 2011) se ukazuje, že odhadovaný pokles řeckého státního dluhu se nekoná. Rozpočtový deficit činil namísto předpokládaných 9,6% plných 10,5% HDP.

Celkové zadlužení vzrostlo po zásazích EU z 127,1% na 142,8% HDP. Na konci dubna 2011 se navíc ukázalo, že obavy z restrukturalizace řeckého dluhu ženou výnosy dvouletých dluhopisů nahoru (27. 4. 2011 překonaly hranici 25%). Tlak se odráží také na cenách dluhopisů Irska a Portugalska. Řecko však spekulace o restrukturalizaci dluhu odmítá.

Přehled zemí, které čerpají prostředky ze záchranného mechanismu EU

Stát	Příčiny zadlužení	Celkem	EFSM	EFSF	Bilaterální půjčky EU	MMF	Úrok (průměr)	Do roku	Potvrzení půjčky
Řecko	Vysoká zadluženost, hospodářská nevykonnost	110	-	-	30	80	5,2% (v březnu 2011 sníženi na 4,2%)	2013 (v březnu 2011 prodloužení do 2017)	Květen 2010
Irsko	Realitní boom, zadlužení bankovního sektoru	67,5	22,5	17,5	4,8	22,5	5,8%	2015	Prosinec 2010

Pozn.: Sumy jsou uvedeny v mld. €.

Pozice ČR

Pokud by Portugalsko čerpalo pomoc i z Evropského mechanismu finanční stability (EFSM), který existuje vedle EFSF a účastní se jej všech 27 členských států prostřednictvím záruk, poskytl by ČR záruky úvěru ve výši až 11,25 mld. €. ČR by tuto sumu platila až ve chvíli, kdy by Portugalsko dluh nezaplatilo.

Další vývoj

Bude-li možné schválit půjčku Portugalsku do 16. 5. 2011, kdy zasedá ECOFIN, jak to předpokládá EU a MMF, získá země finanční prostředky hned po parlamentních volbách 5. 6. 2011. Nejzazší termín schválení pomoci je 15. 6. 2011, kdy má Portugalsko refinancovat dluh ve výši 4,9 mld. €.

ECON schválil svou pozici k rozpočtovým pravidlům v eurozóně

Návrh nařízení Rady (EU) č. .../..., kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku ([KOM\(2010\)522](#))

Návrh směrnice Rady o požadavcích na rozpočtové rámce členských států ([KOM\(2010\)523](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o účinném prosazování rozpočtového dohledu v eurozóně ([KOM\(2010\)524](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o donucovacích opatřeních k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy v eurozóně ([KOM\(2010\)525](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1466/97 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ([KOM\(2010\)526](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ([KOM\(2010\)527](#))

Výbor ECON 19. 4. 2011 [schválil](#) svou pozici k textům, jež mají revidovat (především) Pakt stability a růstu.

Kontext

Návrhy Komise, jež byly předloženy v září 2010, by měly revidovat a věcně rozšířit dosavadní Pakt stability a růstu (zejm. [nařízení č. 1466/97](#) a [č. 1467/97](#)), jež fakticky požaduje plnění konvergenčních kritérií nezbytných pro přistoupení k eurozóně i po připojení k této měnové oblasti. V roce 2005 byl Pakt stability a růstu z podnětu Francie a Německa výrazně rozvolněn, a tak neplní svou funkci.

Komise navrhla, aby státy eurozóny, které překročí hranici ročního rozpočtového schodku ve výši 3% HDP a/nebo nebudou viditelně (o 5% za 3 roky) snižovat své celkové zadlužení, jež by formálně nemělo přesáhnout 60% HDP, zaplatily pokutu ve výši 0,2% HDP. Sankce by měly začít platit bezprostředně (fakticky automaticky) poté, co bude zřejmé, že konkrétní stát uvedená kritéria porušuje (více v příspěvku „Komise chce sankce za porušení rozpočtových pravidel v eurozóně“, [Monitoring září 2010](#)).

Zásadní komplikací se nicméně stala německo-francouzská schůzka v říjnu 2010 v Deauville, kde se obě země neformálně dohodly na prosazování z jejich hlediska příznivějšího (ne tak přísného a především politického) mechanismu (více v příspěvku „Sankce za porušení rozpočtových pravidel v eurozóně dostávají trhliny“, [Monitoring říjen 2010](#)), a později i německo-francouzský návrh tzv. paktu pro konkurenceschopnost (jež byl později přejmenován na pakt pro euro). V obou případech jde o iniciativy, které znepřehledňují situaci – a samotné legislativní procesy – jak pro členské státy, tak pro Komisi a EP.

Zpravodajové příslušných textů z výboru ECON uveřejnili návrhy svých zpráv v lednu 2011 (více v příspěvku „ECON odkryl karty: takhle na porušení rozpočtových pravidel v eurozóně“, [Monitoring leden 2011](#)), Rada svůj tzv. obecný přístup, v němž fakticky zopakovala svou pozici artikulovanou již dříve v závěrečné [zprávě](#) pracovní skupiny předsedy Evropské rady Hermana Van Rompuye z října 2010, představila v březnu 2011 (více v příspěvku „Rada představila svou pozici k rozpočtovým pravidlům v eurozóně“, [Monitoring březen 2011](#)).

Obsah a sporné body

Poslanci výboru ECON posoudili přes 2 tis. pozměňovacích návrhů s cílem zavést změny, jež budou ještě radikálnější než původní (již tak relativně přísné) návrhy Komise. Poslanci výboru ECON se (za podpory ECB) obecně stavějí za (1) posílení role Komise (a tedy oslabení Rady, zejm. ve věci uvalení sankcí za porušení rozpočtových pravidel či kontrol přímo v jednotlivých členských státech) a za (2) zajištění „transparentnosti“ celého procesu v čele s EP (např. maximální veřejností hlasování o sankcích či pořádáním tzv. ekonomických dialogů se zástupci EP, Komise a reprezentantů členských států eurozóny). Obě nicméně za předpokladu, že stanovená pravidla nebudou posuzována za všech okolností „mechanicky“ (jak je patrné z [tiskové zprávy](#), „správné utrácení“ by poslanci z ECON, zejm. ti socialističtí, členským státům umožnili).

Podpora ECON na druhou stranu rozhodně není jednomyslná (proti 3 z 6 zpráv byli zejm. socialisté a zelení), a tak se někteří poslanci vyslovili za zahájení jednání s Radou až po završení prvního čtení i plénem EP. Nakonec ale se svým požadavkem neuspěli (viz níže).

Nově poslanci ECON do návrhů včlenili požadavek na pokutování členských států, které falšují své národní účty, a to do výše 0,5 % jejich HDP (Rada by mohla sankce odvrátit jako i v jiných případech jen přehlasováním kvalifikovanou většinou do 10 dnů). Celkově by se uvalení všech sankcí mělo urychlit a zpřísnit.

Mělo by k němu dojít bezprostředně poté, co Komise poprvé konstatuje, že konkrétní členský stát nechal v potaz její doporučení, a sankce by se mohly potenciálně (ve zvláště závažných případech, o nichž rozhodne právě Komise) i navýšit – až na 0,3 % HDP daného členského státu (což se týká všech sankcí s výjimkou té, jež se má vztahovat na falšování národních účtů). V případě veřejného dluhu nad 60 % HDP konkrétního členského státu by nicméně ECON souhlasil i se snižováním o 5 % během 3 let v průměru (Komise požadovala snižování každý rok během daného období o fixních 5 %).

Příjmy ze sankcí by neměly plynout řádně hospodařícím členským státům, jak navrhovala Komise, ale do EIB a později (od roku 2014) do ESM.

Z dalších položek stojí za zmínku např. požadavek, aby Komise do konce roku 2011 prozkoumala dlouhodobě kontroverzní možnost vydávání unijních dluhopisů a založení Evropského měnového fondu, požadavek na zpřísnění pravidel týkajících se rozpočtového hospodaření členských států eurozóny či požadavek na propojení celého legislativního balíku s tzv. evropským semestrem (více v příspěvku „Komise zahájila evropský semestr výroční zprávou o růstu“, [Monitoring leden 2011](#)) či s výše zmíněným paktem pro euro.

Další vývoj

Zástupci EP a Rady hned 20. 4. 2011 zahájili neformální trojstranná jednání s cílem dosáhnout kompromisu o celém balíku do června 2011.

ECON se pro jednání vyslovil poměrem 26:14 za podpory konzervativců a liberálů, přivítalo jej i Německo, Rakousko, Nizozemsko, Francie, Lucembursko a Finsko, tj. země EU s nejlepším ratingem.

V červnu 2011 by o balíku mělo hlasovat také plénem EP.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

EP navrhuje reformu příjmů rozpočtu EU

Report Haug, Lamassoure, Verhofstadt: *Europe for Growth. For a Radical Change in Financing the EU*

Skupina 3 europoslanců ze 3 frakcí (předseda ALDE Guy Verhofstadt, Alain Lamassoure z EPP a Jutta Haug z S&D) navrhla 6. 4. 2011 reformu příjmové stránky rozpočtu EU.

Kontext

Na půdě institucí EU (Komise a EP, který se pokoušel iniciovat danou debatu také prostřednictvím loňské blokáce rozpočtové procedury v listopadu 2011) i v rámci jednotlivých členských států je nyní diskutována otázka reformy rozpočtové politiky EU v souvislosti s přípravou nové finanční perspektivy na období po roce 2013. Vedle výdajové stránky by měla Komise zveřejnit v létě 2011 i návrh týkající se nových „vlastních zdrojů“ rozpočtu EU.

Komise již v říjnu 2010 ve [sdělení](#) věnovaném revizi rozpočtové politiky předestřela 6 variant pro zavedení vlastních zdrojů rozpočtu EU. Šlo o zdanění finančních transakcí, „evropskou“ DPH, energetickou daň, daň z příjmů právnických osob, využívání zisků generovaných při fungování systému obchodování s emisními povolenkami a zdanění letecké dopravy (více v příspěvku „Komise zveřejnila sdělení o revizi rozpočtu EU“, [Monitoring říjen 2010](#)). Europoslanci si z této „nabídky“ k podpoře vybrali zejm. „evropskou“ DPH a v případě potřeby zdanění finančního sektoru.

V současné době slouží k financování rozpočtu EU jednak vlastní zdroje získávané na základě DPH a fungování jednotného trhu (zdroje založené na výběru cel a dávek na vnějších hranicích EU jsou ale už vzhledem k pokroku procesu liberalizace mezinárodního obchodu a odbourávání celních tarifů téměř zanedbatelné). Druhá podstatná příjmová složka je vypočítávána na základě HND členských států. Dnes tvoří dvě třetiny příjmových zdrojů, zatímco na konci 80. let 20. století, kdy byl tento zdroj prostřednictvím tzv. Delorova balíku I zaveden (jako zdroj vyrovnávací a zabraňující deficitům rozpočtu Společenství), se jeho podíl na financování rozpočtu ES podílel cca 10 %.

Obsah

Guy Verhofstadt, Alain Lamassoure a Jutta Haug v dokumentu určeném Komisi podpořili zavedení vlastních zdrojů rozpočtu EU, a to nejen prostřednictvím DPH, ale také prostřednictvím „uhlíkové“ daně, která by mohla být doplněna i o zdanění finančních transakcí.

EP tak mimo jiné demonstruje svůj mimořádně proaktivní přístup, který v této debatě zaujímá. Podle 78stránkového dokumentu by EU měla nejprve řešit příjmovou stránku rozpočtové politiky a až následně jí přizpůsobit reformy výdajů.

Poslanci v dokumentu kritizují skutečnost, že financování rozpočtu EU je v současnosti až z 85 % závislé na příspěvcích členských států, vezme-li se v úvahu i zdroj založený na DPH, která je de facto „vybírána“ v členských státech. EU tak podle nich jednak ztratila fiskální nezávislost, jednak zabředla do konfliktů mezi čistými plátcí a příjemci ve vztahu k rozpočtu, jejichž důsledkem je stále např. i existence „anachronismů“ typu britského rabatu. EU tak dle předkladatelů není schopna nejen adekvátně reagovat na nové výzvy, jež představují spolupráce v oblasti energetiky, boj s klimatickými změnami apod., ale začíná mít problémy i s financováním již vyhlášených aktivit, jakými jsou např. programy spojené s realizací strategie [Evropa 2020](#).

Rozpočet EU by nadále neměl být závislý na příspěvcích států. Mělo by tedy dojít k reformě vlastních příjmů. Zavedení nových zdrojů by ale podle poslanecké iniciativy nemělo být natolik rychlé, aby tyto změny začaly platit již s nadcházející finanční perspektivou 2013–2020. Toto finanční období by podle nich mělo být přechodové; s plným zavedením nových rozpočtových zdrojů se počítá od roku 2020.

Poslanci zdůrazňují, že jejich cílem není dramaticky navýšit objem rozpočtu EU jako takového, ale spíše přestrukturovat systém zdrojů.

V případě zavedení nového zdroje založeného na DPH by měla být aplikována národní i evropská sazba, přičemž spotřebitel by se měl přesně dozvědět, jakým způsobem se na dani podílí. Očekává se, že tímto způsobem by mělo v rámci celé EU dojít k vygenerování ročního zisku ve výši až 57 mld. €, tedy více než třetiny současného objemu rozpočtu.

V rámci uhlíkové daně by měl být zdaněn jak dovoz, tak produkce fosilních paliv, přičemž míra zdanění by měla odpovídat množství emisí CO₂ spojených s využíváním toho kterého zdroje.

Zdanění dovozu a produkce uhlí by tedy bylo nepochybně vyšší než v případě plynu, protože by bylo vázáno na tunu CO₂. V případě zavedení daně ve výši 20 € na tunu CO₂ by EU měla vygenerovat zisk ve výši cca 48,5 mld. € ročně.

Zdanění finančního sektoru, které podporují některé členské státy, navrhuji předkladatelé ve výši 0,05 %. Tento zdroj by měl doplňovat „uhlíkovou“ daň a výnos z něj by měl činit přibližně 10 mld. € ročně.

Ze zcela nových zdrojů by tedy po jejich zavedení

měla být generována více než třetina příjmů rozpočtu EU.

Sporné body a pozice ČR

Jednou z nejspornějších otázek vzhledem k tomu, jak jsou nové zdroje navrženy (oba hlavní na bázi zdanění), je to, jaký další dopad to přinese pro daňové poplatníky. Důležité je také to, aby členským státům zůstala zachována nezbytná míra suverenity v rozpočtových otázkách.

Pokud jde o postoje členských států k zavedení nových vlastních zdrojů, mezi státy, které diskusi na toto téma podporují, náleží např. Francie, Itálie, Polsko, ale i menší členské státy. Země se nicméně liší ve svých preferencích.

Státy jako Francie prozatím nedeklarují jasnou pozici a zaujímají vyčkávací taktiku. Francie je pro, aby širokou škálu řešení navrhla spíše Komise. Podobný postoj zaujímají např. i Itálie či Polsko. U dalších členů se liší pozice, s níž vystupují vůči jednotlivým možným variantám. Např. Dánsko uznává, že dosavadní tradiční zdroje již jsou nedostačující, v následné diskusi ale nehodlá podpořit variantu nového zdroje založeného na zdanění. Maďarsko jakožto předsednická země deklaruje, že je jí bližší zachování financování rozpočtu EU na základě HND a tradičních vlastních zdrojů. Estonsko se naopak nebrání tomu, aby nové zdroje byly založeny i na zdanění, pokud tato daň bude respektovat nějaký cíl EU. Estonská reprezentace deklaruje, že by neměla nic například proti nějaké formě ekologické daně, brání se ale přímému zdanění (např. zdanění finančních transakcí či založení nového zdroje např. na dani z příjmů právnických osob).

Naopak ve skupině států, které spíše nesouhlasí se samotným zahájením diskuse o nových vlastních zdrojích, je přítomna např. Velká Británie, která nehodlá podpořit navýšení financování rozpočtu EU prostřednictvím přímé daně.

Variantu zavedení nových vlastních zdrojů nepodporuje ani ČR, protože se obává přílišného navýšení pravomocí EU v oblasti fiskální politiky na úkor členských států. Sympatický je jí naproti tomu možný návrh Komise zrušit zdroj založený na DPH, který je používán již od 70. let 20. století.

ČR také podporuje postupné ukončení všech existujících korekcí, mezi něž patří i rabat pro Velkou Británii.

Odpor k zavedení „eurodaně“ zaznívá i v Německu, i když zde se prozatím čeká na návrh Komise, takže jeho stanovisko není jednoznačné.

Švédsko vzhledem k existující rovnováze mezi příjmy a výdaji v EU deklaruje, že nevidí důvod k převratným změnám v příjmové části rozpočtu.

Držet se spíše existujících tradičních zdrojů a nezavádět zdroje nové doporučují i další menší státy, např. Irsko či Lotyšsko. Proti „eurodani“ vystupují i Nizozemsko či Litva.

Nejasná je prozatím pozice států, jako je Španělsko, Rumunsko či Bulharsko, otevřeně se nevyjadřuje ani Rakousko (neoficiálně se však rakouská vláda staví na stranu zavedení nového zdroje založeného na zdanění finančních transakcí).

Další vývoj

Komise by měla konkrétní návrhy týkající se výdajů finanční perspektivy po roce 2013 (včetně návrhu na zavedení nových vlastních zdrojů rozpočtu EU zveřejnit 29. 6. 2011.)

Na zmíněnou iniciativu 3 uvedených europoslanců a jimi předkládané varianty rozpočtových zdrojů Komise může, ale též nemusí brát zřetel.

Při hlasování v Radě o případném zavedení nových příjmových zdrojů je nutné dosáhnout jednomyslnosti. Vzhledem k výše uvedeným rozdílným pozicím členských států lze tedy očekávat ostrou debatu.

Jeden z iniciátorů návrhu, předseda výboru BUDG Alain Lamassoure, proto vyzval Komisi i k tomu, aby provedla a zveřejnila analýzu dopadů týkající se možného zavedení jednotlivých nových zdrojů.

AFCO podporuje změny systému voleb do EP

Návrh zprávy o návrhu změny Aktu ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách (2009/2134(INI))

Výbor AFCO 18. 4. 2011 schválil [návrh](#) europoslance Andrewa Duffa týkající se volební reformy pro volby do EP. Převratnou novinkou, která prolomuje dosavadní systém národních kandidátek, je doplnění stávajícího počtu 751 poslanců, kteří jsou dle Lisabonské smlouvy voleni na základě národních kvót, 25 poslanci, kteří mají být voleni na základě národních kandidátek v jednom volebním obvodu, jenž má tvořit celé území EU. Celkový počet poslanců by tak činil 776.

Kontext

Na základě Lisabonské smlouvy získal EP pravomoc prostřednictvím vlastní iniciativy navrhopvat změny primárního práva, a to v rámci řádného, ale i zjednodušeného postupu pro přijímání změn.

Těto skutečnosti využil europoslanec Andrew Duff, který předložil zprávu navrhuující reformu systému voleb do EP.

Zpráva byla ve výboru AFCO schválena poměrem 20:4.

Obsah

Zásadní změnou, která má podle zpravodaje Duffa posílit legitimitu EP, posunout volební kampaň blíže občanům a stimulovat vývoj evropských politických stran, je doplnění dosud platného systému, který funguje od prvních přímých voleb do EP v roce 1979 a je založen na národních kandidátkách, také „celoevropskými volbami“ založenými na kandidátce nadnárodní. Každý volič by disponoval 2 hlasy: volil by jak podle národních, tak podle nadnárodních kandidátek.

Prozatím by mělo být prostřednictvím nadnárodních kandidátek voleno 25 poslanců v jediném obvodu, který má tvořit celá EU. Je však otázkou, zda se touto změnou nevytvoří precedens, který by mohl v budoucnu vést k nahrazení národních kandidátek plně „celoevropskými“.

Nadnárodní listiny by měly sestavovat evropské politické strany. Signifikantní přitom je, že by nemusely sestávat ze zástupců všech členských států: dle Duffova návrhu by stačila pouze třetina z nich.

Naproti tomu by mělo být zachováno rovnoměrné genderové zastoupení. K rovnoměrnějšímu zastoupení žen a mužů zpráva vyzývá, i pokud jde o národní kandidátky.

Změny by se ale měly dotknout i dosavadního způsobu voleb 751 poslanců podle „národního“ principu. EP ve zprávě žádá Radu (vzhledem k tomu, že poslanci se na této kontroverzní otázce nedohodli), aby jednala o matematickém vzorci pro distribuci poslaneckých křesel, což by opět vedlo k dalšímu sjednocení volebního systému do EP na základě „poměrného sestupného zastoupení“ občanů, které je zakotveno v čl. 14 Smlouvy o EU revidované Lisabonskou smlouvou.

Dle zpravodaje Duffa současný systém daný principem nectí, a dochází tak k nadhodnocení počtu křesel u států střední velikosti (např. Belgie, ale i ČR).

Přesunut má být i termín konání voleb, a to z června na květen, aby mohlo dojít k ustavení EP před volbou předsedy nové Komise v červenci a v dostatečném časovém předstihu před tzv. grilováním nominovaných komisařů. Průběh voleb by měl řídit nový volební orgán ustavený na úrovni EU.

Návrh také požaduje změny týkající se práva volit a být volen do EP (změny by se měly dotknout zejm. těch občanů EU, kteří mají bydliště v jiném státě, než ve kterém pobývají).

Vzhledem k administrativním obtížím, které jsou s tím spojeny, je ovšem obtížné odhadovat, jak se k takovému návrhu postaví členské státy.

Požadovány jsou také změny [Protokolu o výsadách a imunitách ES](#) z roku 1965. Změny by měly pro poslance EP stanovit jednotný „nadnárodní režim“.

Další vývoj

Výsledná podoba zprávy je výsledkem komplikovaných jednání a řady pozměňovacích návrhů ([zde](#) a [zde](#)), které dokládají spory mezi poslanci. Kontroverzní je především to, jaké důsledky by návrh měl pro zastoupení malých členských států, jejichž reprezentanti by mohli mít méně šancí dostat se na nadnárodní kandidátku. Změna by se tedy mohla dotknout i celkové reprezentace členských států v EP.

Návrh Andrewa Duffa je převratný nejen svým obsahem a tím, jak posiluje nadnárodní rozměr voleb do EP, ale i tím, že opět navrhuje změny Lisabonské smlouvy. Ukazuje se tak, že možnost jednodušších revizí smlouvy skutečně podněcuje v poměrně rychlém sledu návrhy k jejím závažným změnám. V tomto případě by ale nešlo všechny navrhované změny přijmout prostřednictvím zjednodušeného systému a bylo by nutné použít i řádný postup, který zahrnuje svolání standardní mezivládní konference. Je proto otázkou, zda je možné prosadit návrh tak, aby se změny promítly již do konání příštích voleb do EP v roce 2014, jak si představuje zpravodaj návrhu.

Hlasování pléna EP o usnesení ke zprávě Andrewa Duffa by se mělo uskutečnit v červnu 2011.

Poté by mělo být usnesení předáno předsedovi Evropské rady Hermanu Van Rompuyovi, který by měl ve spolupráci s nadcházejícím polským předsednictvím začít připravovat mezivládní konferenci, jež by začala jednat o změnách Lisabonské smlouvy.

Komise předložila návrh rozpočtu pro rok 2012

[Statement of estimates of the European Commission for the financial year 2012 \(Preparation of the 2012 Draft Budget\)](#)

Komise 20. 4. 2011 přijala [návrh rozpočtu](#) pro rok 2012. Návrh počítá s výdaji v platbách ve výši 132,7 mld. € (cca 1,01 % HND EU) a s výdaji v závazcích ve výši 147,4 mld. € (1,12 % HND EU). Oproti roku 2011 se jedná o nárůst.

Kontext

Rok 2010 se vyznačoval nezvykle bouřlivým průběhem rozpočtové procedury. Vzhledem k vstupu Lisabonské smlouvy v platnost je nyní rozpočet schvalován prostřednictvím spolurozhodovací procedury; EP má tedy stejné postavení jako Rada a má

možnost podávat pozměňovací návrhy ke všem položkám – a také rozpočet jako celek odmítnout. EP v roce 2010 využil dané příležitosti jednak k tomu, aby se postavil proti úsporné variantě výdajů prosazované Radou, ale především k tomu, aby do svého [usnesení](#) o rozpočtu vložil další [pozměňovací návrhy](#) vyzývající k zahájení jednání o nových zdrojích rozpočtu EU. Dále žádal plné zapojení EP v jednáních o nové finanční perspektivě pro období po roce 2013 a též se snažil přimět Komisi a Radu, aby došlo k otevření a přehodnocení výdajových stropů stávající finanční perspektivy (aby byla zavedena „větší flexibilita“ ve výdajových stropech). Neshoda mezi EP a Radou na těchto požadavcích nakonec vyústila až v krach dohodovacích jednání a zamítnutí [původního návrhu](#) rozpočtu. EP nakonec ustoupil a vzápětí přijal [„nový“ návrh](#), který se od předchozího téměř nelišil, aby zbytečně neeskaloval krizi v EU. Přesto ale šlo o neobvyklý případ, kdy EU po desetiletích hrozilo hospodaření dle rozpočtového provizoria (více v příspěvku „EP neschválil škrty Rady v rozpočtu pro rok 2011, bylo zahájeno dohodovací řízení“, [Monitoring říjen 2010](#), v příspěvku „Jednání dohodovacího výboru o rozpočtu pro rok 2011 ztroskotala“, [Monitoring listopad 2010](#), a v příspěvku „EP na prosincovém plénu nakonec schválil nový návrh rozpočtu pro rok 2011“, [Monitoring prosinec 2010](#)). Je tedy otázkou, zda obdobné kontroverze může vyvolat i návrh rozpočtu pro rok 2012. Zřejmě ve snaze předejít tomuto scénáři Komise v [návrhu](#) zohlednila jak pozici Rady, která požaduje brát ohled na ekonomické problémy a finanční limity členských států, které se značnou měrou podílejí na financování rozpočtu EU, tak také pozici EP, který striktně odmítá jakékoli snižování výdajů tam, kde by to mohlo ohrozit cíle strategie [Evropa 2020](#).

Obsah a sporné body

Komise v porovnání s rokem 2011 navrhuje navýšení plateb o téměř 5 % (o cca 6,2 mld. €) v souladu s právními závazky, které pocházejí z předchozích let.

Očekává se především nesouhlas těch států, které převážně jako čistí plátcí podepsaly tzv. [dopis pěti](#), v němž požadují, aby trend snižování růstu výdajů na platby, který se podařilo nastoupit v [rozpočtu](#) pro rok 2011, pokračoval dále až do roku 2013. Mezi signatáře tohoto dopisu patří Velká Británie, Německo, Francie, Nizozemsko a Finsko.

Komise ústy komisaře pro rozpočtové otázky Janusze Lewandovského naopak zdůrazňuje, že není možné náhle přestat financovat projekty, které běží po celé EU. Ve výsledku by to podle něj poškodilo i samot-

né členské státy, které již některé z těchto projektů předfinancovaly ze svých zdrojů.

Komise částečně vyslechla požadavky Rady, aby implementace unijních programů sice pokračovala, výdaje rozpočtu ale musí odrážet skutečné potřeby a kapacitu rozpočtu EU. Došlo proto ke zkrácení závazků u některých programů, zajímavé přitom je, že je mezi nimi i projekt satelitní navigace Galileo, který přišel o téměř 25 mil. €. Požadavky EP Komise reflektuje zvýšením výdajů na prioritu týkající se strategie [Evropa 2020](#) (Kapitola 1a) o více než 5 % oproti roku 2011.

Pozornost v těchto prioritách je věnována zejm. podpoře programů souvisejících s mládeží, která je v EU nyní pod vlivem hospodářské krize ohrožena nezaměstnaností (zvýšení prostředků až o 15 %).

Nejvýraznější nárůst zaznamenaly strukturální fondy a Kohezní fond (Kapitola 1b; o 8,4%). Je to ale spojeno i s povinnými závazky postupně navyšovat výdaje na programy, které byly zahájeny na počátku programovacího období, tedy v roce 2007 (a finanční a hospodářská krize měla teprve přijít).

Náleží sem i různé strukturální programy související s výzkumem.

Mírný nárůst zaznamenalo i zemědělství ukryté pod Kapitoulou 2, a to o 1,6 mld. € (tedy na cca 58 mld €) v platbách a o 1,5 mld. € (tedy na cca 60,1 mld. €) v závazcích. Naopak téměř

nezměněny (navýšení plateb o necelé 1 % na 7,3 mld. € a o necelé 3 % na 9 mld. € v závazcích) zůstávají výdaje na vnější činnost EU (Kapitola 4), Kapitola 3 (Občanství, svoboda, bezpečnost a právo) a výdaje na administrativu (Kapitola 5). Při škrtnání výdajů na administrativu předvedla největší krácení Rada (pokles nominálního růstu administrativních výdajů oproti roku 2011 o 4,4%), v případě EP naopak došlo oproti roku 2011 k nárůstu o 2,3 %.

Další vývoj

Nyní bude následovat projednávání návrhu v Radě a ve výboru BUDG. Rada má přijmout společnou pozici k návrhu v červenci 2011, EP potom čeká klíčové hlasování v plénu v listopadu 2011.

V případě rozdílných pozic mají obě instituce 21 dnů na smírčí (dohodovací) řízení, v němž se mají shodnout nejen na celkovém objemu výdajů, ale také na rozdělení peněz příslušným prioritám. Očekávají se ostrá jednání, ale nikoli podobná krize jako v roce 2010; Komise se dle slov komisaře Lewandowského bude snažit oddělit jednání o tvrdých číslech, pokud jde o výdaje pro rok 2012, od jednání o politických aspektech nové finanční perspektivy. Očekává se tak především odpor těch členských států, které nesouhlasí s téměř 5% nárůstem objemu rozpočtu oproti roku 2011 (explicitně se v daném směru vyjadřuje např. Velká Británie).

Návrh rozpočtu na rok 2012 (v mil. €)

	Návrh rozpočtu na rok 2012		Rozpočet 2011		Rozdíl (%)		Rozdíl (mil. €)	
	Závazky	Platby	Závazky	Platby	Závazky	Platby	Závazky	Platby
1. Udržitelný růst	67962,5	57700,9	64501,2	53279,9	5,4%	8,3%	3461,3	4421,0
1a Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	15223,6	12566,1	13520,6	11627,8	12,6%	8,1%	1703,0	938,3
1b Soudržnost pro růst a zaměstnanost	52738,9	45134,8	50980,6	41652,1	3,4%	8,4%	1758,3	3482,7
2. Ochrana přírodních zdrojů a hospodaření s nimi	60158,4	57948,4	58659,2	56378,9	2,6%	2,8%	1499,2	1569,5
3. Občanství, svoboda, bezpečnost a právo	2023,9	1514,0	1 823,3	1 460,3	11,0%	3,7%	200,6	53,3
Svoboda, bezpečnost a právo	1340,4	868,3	1139,0	813,3	17,7%	6,8%	201,4	55,1
Občanství	683,5	645,7	684,3	647,1	-0,1%	-0,3%	-0,9	-1,7
4. EU jako globální hráč	9009,3	7293,7	8759,3	7238,7	2,9%	0,8%	250,0	55,0
5. Správní náklady/správa	8281,4	8281,7	8171,4	8170,1	1,3%	1,4%	110,0	111,6
CELKEM	147435,4	132738,7	142111,3	126546,7	3,7%	4,9%	5324,1	6192,0
Jako % z HND EU	1,12 %	1,01 %	1,12 %	0,99 %				

Zdroj: Komise

JUSTICE A VNITRO

Rada vedla první diskusi o PNR

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o používání údajů ze jmenné evidence cestujících pro prevenci odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti ([KOM\(2011\)32](#))

Rada 11. 4. 2011 vedla první diskusi o návrhu směrnice o jmenné evidenci cestujících (tzv. PNR).

Kontext

Komise návrh předložila v únoru 2011 s cílem bojovat se závažnou trestnou činností a terorismem skrze získávání a analýzu dat od leteckých dopravců realizujících mezinárodní lety. Členské státy (resp. letečtí dopravci) data podle Komise již beztak shromažďují, ovšem s různou úrovní ochrany osobních údajů, což vede k „mezerám v bezpečnosti, zvýšeným nákladům a právní nejistotě dopravců a cestujících“.

Unijní letečtí dopravci jsou v současnosti povinni poskytovat údaje o jmenné evidenci cestujících orgánům USA, Kanady a Austrálie. Nová směrnice by měla analogické opatření zavést i na území EU (včetně reciprocity vůči leteckým dopravcům ze třetích zemí).

Návrh meritorně navazuje na [rozhodnutí č. 2008/977](#) o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech (více v příspěvku „Komise: Využijme údaje o cestujících k boji proti terorismu a závažné trestné činnosti“, [Monitoring únor 2011](#)).

Obsah a sporné body

17 členských států v čele s Velkou Británií (a proti názoru např. Německa, Rakouska či Lucemburska) požaduje, aby se nová norma vztahovala na všechny, tedy i vnitrouijní lety. Původní návrh s tím ale nepočítá, resp. ne hned, ale až po 2 letech od vstupu nové normy v platnost.

I tak jej ale již stihl zkritizovat Evropský inspektor ochrany údajů kvůli tomu, že text nedostatečně specifikuje, proč je nutné, aby údaje byly sbírány systematicky o všech cestujících (více v příspěvku „Evropský inspektor ochrany údajů proti PNR“, Ve zkratce..., [Monitoring březen 2010](#)).

Pozice ČR

Český Úřad pro ochranu osobních údajů se k návrhu staví negativně. Stejně se 28. 4. 2011 [vyjádřil](#) i Senát Parlamentu ČR; PNR bude

nákladná, neefektivní a bude zasahovat do soukromí občanů. Vláda text naopak podporuje, dokonce je i pro jeho rozšíření i na vnitrouijní lety.

Další vývoj

O návrhu bude Rada spolurozhodovat s EP.

ROZŠIŘOVÁNÍ

EP je pro rozšíření EU o země západního Balkánu

[Usnesení](#) Evropského parlamentu ze dne 7. dubna 2011 o zprávě o pokroku Bývalé jugoslávské republiky Makedonie za rok 2010

[Usnesení](#) Evropského parlamentu ze dne 7. dubna 2011 o zprávě o pokroku Islandu za rok 2010

EP přijal 7. 4. 2011 usnesení o zprávě o pokroku Makedonie a Islandu v přístupových jednáních. V EP panuje v dané věci shoda.

Kontext

EU se v otázce rozšiřování o země západního Balkánu shodne napříč politických spektrem i institucemi. Některé země jsou na vstup do EU připraveny více, jiné méně. Chorvatsko by se mohlo stát 28. členem Unie již v roce 2012 (více v příspěvku „Komise hodnotí proces rozšiřování EU pozitivně“, [Monitoring listopad 2010](#)).

Obsah

Chorvatsko

Chorvatsko se obává, aby stihlo dokončit nezbytné reformy hlavně v oblasti soudnictví a garance lidských práv. Přístupová jednání by mělo ukončit do června 2011. Francie, Nizozemsko a Finsko ale požadují, aby EU trvala na dokončení reformem a splnění všech přísných požadavků před samotným vstupem.

Makedonie

EP v [usnesení](#) o zprávě o pokroku Bývalé jugoslávské republiky Makedonie za rok 2010 přijatém 7. 4. 2011 poměrem 506:44:44 vyzval členské státy, aby došlo k zahájení přístupových jednání s tímto státem. Problematickým nicméně zůstává spor o název Makedonie, proti kterému se staví Řecko. EP vyjádřil znepokojení také nad rostoucím napětím mezi etnickými skupinami v zemi, rostoucí korupcí, vysokou nezaměstnaností mladých lidí, slabými reformami soudnictví, zastrahováním občanské společnosti a omezováním nezávislosti médií.

Island

EP 7. 4. 2011 přijal poměrem 544:29:41 také [usnesení](#) o zprávě o pokroku Islandu za rok 2010. Vyzdvihl postup při vyjednávání o vstupu země do EU, zmínil ale existenci problematických otázek, jako jsou neshody ohledně banky Icesave, lov velryb, který je v EU zakázán, a rybolov jako takový.

Island zahájil vyjednávání v červenci 2010. Jako člen EHP již pokryl 10 ze 33 vyjednávacích kapitol zcela, 18 částečně. Další jednání se týkají zemědělství a rozvoje venkova. V oblasti rybolovu EU s Islandem (a Norskem) jednala již osmkrát o omezení lovu makrel. EU také požaduje, aby Island přijal zákony týkající se rybolovu a s ním spojenými službami a pohybem kapitálu. EU požaduje rovněž zákaz lovu velryb a obchodování s produkty z nich. Poslední průzkumy veřejného mínění ukázaly nárůst podpory členství v EU; veřejnost také požaduje otevřít jasnou a informativní diskuzi. Na druhou stranu 60 % islandských voličů 9. 4. 2011 už podruhé v referendu odmítlo zákon, aby Britové a Nizozemci dostali kompenzace za své úspory ve zkrachovalé bance Icesave. Přestože Komise Island ubezpečuje, že jde o bilaterální záležitost, která nesouvisí s přístupovým jednáním, Velká Británie a Nizozemsko daly jasně najevo, že podporu Islandu vyřešením této záležitosti podmíní. Na odmítnutí kompenzovat dluh věřitelů reagovala také EFTA, která prohlásila, že Island tím porušil pravidla EHP.

SPOTŘEBITELÉ

ENVI připravil pozici EP pro druhé čtení návrhu týkajícího se nutričního značení potravin

Návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady o poskytování informací o potravinách spotřebitelům ([KOM\(2008\)40](#))

Výbor ENVI 19. 4. 2011 poměrem 57:4:1 [přijal](#) návrh zprávy Renaty Sommer pro druhé čtení návrhu týkajícího se nutričního značení potravin.

Kontext

Návrh předložený Komisí v lednu 2008 má za cíl revizi 2 směrnic týkajících se značení potravin: [č. 90/496](#) a [č. 2000/13](#) (a zrušení dalších 6 norem: [směrnice č. 87/250](#), [č. 94/54](#), [č. 1999/10](#), [č. 2002/67](#) a [č. 2004/77](#) a [nařízení č. 608/2004](#)).

Výbor ENVI se textem poprvé zabýval v březnu 2010 (více v příspěvku „ENVI: Informace o nutriční hodnotě potravin ve formě ‚semaforu‘ nebudou“, [Monitoring březen 2010](#)), plénum EP zprávu Renaty

Sommer přijalo v prvním čtení v červnu 2010 (více v příspěvku „EP: Nutriční hodnota v podobě ‚semaforu‘ na obalech potravin nebude“, [Monitoring červen 2010](#)). Členské státy signalizovaly společnou pozici, odlišnou od EP, v prosinci 2010 (více v příspěvku „Členské státy dospěly ke své pozici k otázce nutričního značení“, [Monitoring prosinec 2010](#)), přijaly ji v únoru 2011 (více v příspěvku „Rada završila první čtení návrhu týkajícího se nutričního značení potravin“, [Monitoring únor 2011](#)).

Obsah a sporné body

EP požaduje, aby informace na potravinách byly „čitelné“, tj. aby byly mj. napsány kontrastním písmem o velikosti alespoň 1,2 milimetru (v případě malých obalů 0,9 milimetru).

Na balených potravinách by měla být vždy zřetelně vyjádřena (v množství na 100 g, na 100 ml, na porci, popř. v procentech „referenčního příjmu“/doporučené denní dávky) energetická hodnota a obsah tuků, nasycených tuků, uhlohydrátů, soli, cukru a nově i umělých trans tuků, aspartamu a dalších potenciálních alergenů.

Nové nařízení by se nemělo vztahovat na většinu nebalených potravin, alkoholické nápoje včetně míchaných nízkoalkoholických nápojů (tzv. alcopops s obsahem alkoholu do 1,2%) a, pokud jde o výrobce, na malé a střední podniky.

Původ produktu by měl být (k nelibosti podnikatelské veřejnosti zejm. z UEAPME či CIAA) nově uváděn u veškerého masa (dosud tomu tak bylo obligatorně jen u hovězího), mléka, všech mléčných a masných výrobků, nezpracovaných potravin typu ovoce a zeleniny a výrobků s jedinou ingrediencí (např. olivový olej či med). U masa by mělo být uvedeno nejen datum prvního zmrazení, ale i místo, kde se dané zvíře narodilo, kde bylo chováno, poraženo ap.

Obecně lze říci, že ENVI ve většině položek vyšel vstříc Radě (více v příspěvku „Rada završila první čtení návrhu týkajícího se nutričního značení potravin“, [Monitoring únor 2011](#)), což kritizovala zejm. spotřebitelská organizace BEUC.

Další vývoj

Plénum EP by mělo o návrhu zprávy Renaty Sommer hlasovat v červenci 2011.

Mezitím (nejspíše již 10. 5. 2011) se očekává zahájení neformálních jednání mezi zástupci EP a Rady. Bude-li norma nakonec přijata, měla by být implementována do 3 let, v případě pravidel týkajících nutričních informací do 5 let.

Rada a EP dospěly ke kompromisu v označování textilních výrobků

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady .../.../ES o názvech textilií a souvisejícím označování textilních výrobků etiketami ([KOM\(2009\)31](#))

Rada a EP **dospěly** 20. 4. 2011 před druhým čtením v EP ke kompromisu ve věci označování materiálů (zejm. živočišného původu) u textilních výrobků.

Kontext

Cílem nařízení je zjednodušit pravidla označování textilních výrobků a podpořit používání nových materiálů a orientaci zákazníka v nich. Výbor IMCO přijal v březnu 2011 [doporučení](#) pro druhé čtení EP (více v příspěvku „EP: Textilní výrobky ze třetích zemí budou označeny ‚made in‘“, [Monitoring března 2011](#)). Rada původně chtěla změnit pouze technické parametry směrnic [č. 73/44](#), [č. 96/73](#) a [č. 96/74](#), aby mohly být nové materiály snáze uváděny na evropský trh. EP ale této situaci využil a definoval celounijní pravidla označování textilních výrobků.

Obsah

Kompromis mezi EP a Radou potvrdil, že jakýkoli přírodní materiál pocházející ze zvířat, hlavně kožešiny a kůže, bude muset být uveden na štítku příslušné textilie. Jednoznačné označování materiálu bude podle zpravodajky návrhu Toine Manders přínosem pro spotřebitele, výrobce i členské státy. Návrh je prý přínosný zejm. pro alergiky, kterým mohou přírodní materiály způsobovat zdravotní komplikace.

EP požaduje, aby byly povinně označovány „netextilní části živočišného původu“, aby spotřebitel rozlišil umělé (kožešiny) od přírodních materiálů.

Rada požádala Komisi, aby do roku 2013 vypracovala hodnotící zprávu (na kterou může navazovat legislativní návrh) stejně jako analýzu spojitosti alergií s chemickými přísadami v oblečení.

Rada nakonec také souhlasila s tím, aby se Komise zabývala i povinným označováním původu textilií ze zemí mimo EU („made in“) a do 30. 9. 2013 vypracovala hodnotící zprávu. Tuto povinnost by ale neměli mít krejčí-OSVČ. (Komise by se ve své zprávě měla zabývat také možností zavést univerzální celounijní systém značení velikostí textilií vč. pokynů k jejich údržbě, které jsou dnes dobrovolné.)

Další vývoj

Plénum EP bude o návrhu hlasovat ve druhém čtení 10. 5. 2011.

VNITŘNÍ TRH

Komise zveřejnila zelenou knihu cílící na změnu řízení podniků v EU

Zelená kniha. Rámcem EU pro správu a řízení společností ([KOM\(2011\)164](#))

Komise 5. 4. 2011 [uveřejnila zelenou knihu](#) týkající se správy a řízení „evropských společností“ (zejm. těch kótovaných na burzách) a zahájila příslušnou [veřejnou konzultaci](#). Podle Komise by se mj. měla „zlepšit různorodost a činnost správních rad“ a „zvýšit účast akcionářů“.

Kontext

Komise při prezentaci zelené knihy použila jako [hlavní argument](#) „poučení“ z finanční krize: ta údajně ukázala, že „správa a řízení podniků, které byly dosud založeny na samoregulaci, nebyly tak účinné“.

Otázka správy a řízení podniků je na úrovni EU krom nezávazných etických kodexů obecně ošetřena [směrnicí č. 2006/46](#) o ročních účetních závěrkách některých forem společností, [směrnicí č. 2004/25](#) o nabídkách převzetí, [směrnicí č. 2004/109](#) o transparentnosti kótovaných společností, [směrnicí č. 2007/36](#) o právech akcionářů, [směrnicí č. 2003/6](#) o zneužívání trhu a [směrnicí č. 2006/43](#) o auditu.

Obsah

Podle Komise by se do budoucna měly, pokud jde o řízení podniků v EU, změnit minimálně 3 věci: mělo by se změnit fungování správních rad, zvýšit zapojení akcionářů a zlepšit monitorování a prosazování stávajících [vnitrostátních kodexů](#) správy a řízení podniků.

První položka cílí především na genderovou různorodost (tj. na povinnou účast žen na řízení podniků, jichž v nich podle různých průzkumů působí jen 3–12 %; cílem je mj. i omezení fenoménu „group think“), druhá na ochranu minoritních akcionářů a na zvýšení zájmu akcionářů o řízení podniků (sic!; aby management skutečně pracoval v zájmu akcionářů či aby neexecutivní členové představenstva nezastávali stejnou pozici i ve dvou desítkách firem, jak je běžné např. v Německu) a třetí na možnost zvýšení (vnitrostátního) dohledu nad těmi podniky, které se svou správou a řízením odcházejí od nezávazných doporučení existujících etických kodexů (společnosti kótované na burze jsou sice formálně povinny vydávat prohlášení o své správě a řízení, jejich obsah je ale nezávazný).

Další vývoj

Veřejná konzultace k zelené knize bude otevřena do 22. 7. 2011.

Po vyhodnocení zaslanych příspěvků se na přelomu třetího a čtvrtého kvartálu 2011 očekává uveřejnění sdělení, v němž Komise předestře další potenciální (legislativní) kroky.

Single Market Act „tlačí“ EP i Komise

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Na cestě k Aktu o jednotném trhu. Pro vysoce konkurenceschopné sociálně tržní hospodářství. 50 návrhů pro lepší společnou práci, podnikání a obchod (KOM(2010)608)

Plénium EP 6. 4. 2011 [schválilo](#) 3 zprávy ([Antonia Fernanda Correie De Campose](#), [Sandry Kalniety](#) a [Cristiana Silviu Busoie](#)) k iniciativě Komise „Single Market Act“. První byla přijata poměrem 600:48:27, druhá 595:61:10 a třetí 570:44:28. Komise týden na to, 13. 4. 2011, zveřejnila 12 konkrétních „akcí“, které by měly být v rámci „Single Market Act“ realizovány do roku 2012.

Kontext

V říjnu 2009 byl bývalý komisař odpovědný za oblast vnitřního trhu a hospodářské soutěže Mario Monti předsedou stávající Komise José Manuelem Barrosem požádán, aby vypracoval [zprávu](#) týkající se dosavadního fungování jednotného vnitřního trhu EU. Montiho text byl uveřejněn v květnu 2010, kdy jej podpořilo i plénium EP (více v příspěvku „Mario Monti: jednotný trh potřebuje restart“, [Monitoring květen 2010](#)). Komise proto v říjnu 2010 uveřejnila [sdělení](#) o 50 konkrétních položkách („akcích“), cílící na „restart“ projektu vnitřního trhu v souvislosti s blížícím se 20. výročím jeho oficiálního vzniku (31. 12. 1992) (více v příspěvku „Komise tvrdí, že už ví, jak restartovat vnitřní trh“, [Monitoring říjen 2010](#)).

Obsah a sporné body

Zpráva Antonia Fernanda Correie De Campose se postavila za to, aby byly lépe uznávány profesní kvalifikace napříč EU (měl by vzniknout „evropský dovednostní pas“), aby EU pokračovala v regulaci roamingu a ve zpřísnování kontrol dovozu zboží ze třetích zemí a aby napomohla „zprůhlednit“ bankovní poplatky a zajistit plnou přenositelnost práv na penzi.

Obecně by také ve všech normách týkajících se jednotného vnitřního trhu EU měla být – v souladu s čl. 8 a 9 Smlouvy o EU revidované Lisabonskou smlouvou a Protokolem č. 26 o službách obecného

zájmu – obsažena tzv. horizontální sociální klauzule. Na druhou stranu neprošel požadavek na revizi [směrnice č. 96/71](#) o vysílání pracovníků, jejíž parametry podle socialistů vedou k sociálnímu dumpingu zejm. ze strany levných a kvalitních firem z tzv. nových členských zemí EU, jež usilují o rozšíření svých aktivit v původní EU-15.

Řízení (governance) vnitřního trhu by podle zprávy Sandry Kalniety nemělo být, jak navrhuje Rada, primárně otázkou členských států; koordinační roli by měli na nejvyšší úrovni naplňovat také předseda Evropské rady a předseda Komise.

Komise by také měla zvážit častější používání přímo účinných a přímo použitelných nařízení namísto směrnic, k nimž jsou zpravidla potřeba národní prováděcí normy (např. zákony), čímž dochází k nejasnostem, resp. k neplnění povinností ze strany členských států (proti takovým eventualitám by měla výrazněji vystupovat Komise, Soudní dvůr EU, ale i samy členské státy, jež by měly objem neimplementovaných nebo nesprávně implementovaných směrnic snížit do konce roku 2012 na nejvýše 0,5 %).

Zpráva Cristiana Silviu Busoie požaduje zlepšení financování malého a středního podnikání (více v příspěvku „Komise reviduje „Small Business Act“, [Monitoring únor 2011](#)), ale i větších přeshraničních infrastrukturních dopravních, energetických nebo telekomunikačních projektů.

Nadto by měla být implementována politika na podporu elektronického obchodování (e-commerce) a mělo by se zjednodušit zadávání veřejných zakázek (více v příspěvku „Komise chce modernizovat způsob zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring leden 2011](#)).

Komise na zprávy, jež EP přijal jako nezávazná usnesení, reagovala 13. 4. 2011 [uveřejněním](#) 12 „projektů pro jednotný trh roku 2012“.

Organizace zastupující zaměstnance (ETUC) postrádá v uvedeném seznamu zevrubnou (rozuměj více restriktivní) revizi směrnice o vysílání pracovníků. Přesně opačného názoru je např. BusinessEurope. UEAPME či Eurochambres krom toho považují za nutné, aby EU obecně zesílila vymáhání stávající legislativy namísto toho, aby neustále předkládala novou (obě organizace přesto většinu iniciativ, jež Komise předložila, přivítaly – s důležitou výjimkou požadavku na standardizaci/normalizaci služeb, jež by podle nich měla vznikat „zdola“, od poskytovatelů služeb). Spotřebitelská organizace BEUC tvrdí, že „Single Market Act“ víceméně ignoruje otázku „tvrdé“ ochrany spotřebitele; z hlediska spotřebitelů jsou představené iniciativy nezajímavé.

12 projektů pro jednotný trh roku 2012

Název	Podstata
Přístup k financování pro malé a střední podniky	Vytvoření společného statusu fondů rizikového kapitálu (více v příspěvku „Komise reviduje „Small Business Act““, Monitoring únor 2010)
Mobilita pracovníků v rámci jednotného trhu	Modernizace pravidel uznávání profesních kvalifikací včetně zavedení evropského profesního průkazu
Práva duševního vlastnictví	Zavedení patentu EU (více níže)
Spotřebitelé, aktéři jednotného trhu	Zavedení alternativní úpravy řešení sporů a mimosoudních opravných prostředků (více v příspěvku „Tři nové veřejné konzultace“, Ve zkratce..., Monitoring leden 2011 , a v příspěvku „Nově otevřené veřejné konzultace“, Ve zkratce..., Monitoring únor 2010).
Služby: zesílit normalizaci	Revize evropského normalizačního systému s cílem rozšířit jej na služby
Silnější evropské sítě	Přijetí právních předpisů o energetických a dopravních infrastrukturách s identifikací strategických projektů
Jednotný digitální trh	Zajištění vzájemného uznávání elektronické identifikace a elektronické autentifikace a revize směrnice o elektronickém podpisu (více v příspěvku „Nově otevřené veřejné konzultace, Ve zkratce...“, Monitoring únor 2010)
Podnikání s důrazem na sociální aspekt	Vytvoření „evropského rámce pro fondy solidárního investování“
Daně	Revize směrnice o zdanění energie (viz výše)
Více sociální soudržnosti v jednotném trhu	Posílení aplikace směrnice o vysílání pracovníků a vyjasnění výkonu základních sociálních práv v rámci výkonu hospodářských svobod
Právní prostředí podniků	Zjednodušení směrnic o účetních standardech, pokud jde o požadavky na účetní výkaznictví, a zmenšení administrativních omezení (více v příspěvku „EP mikropodnikům potvrdil výjimku z účetních uzávěrek“, Monitoring březen 2010)
Zadávání veřejných zakázek	Modernizace legislativního rámce zadávání veřejných zakázek (více v příspěvku „Komise chce modernizovat způsob zadávání veřejných zakázek“, Monitoring leden 2011).

Zdroj: Dvanáct projektů pro jednotný trh roku 2012: společně pro nový růst ([IP/11/469](#))

Další vývoj

Komise by měla konkrétní návrhy ke svým 12 projektům („akcím“) předložit postupně v následujících měsících. Rada a EP by je měly schválit nejpozději do konce roku 2012.

Rada by se měla iniciativou „Single Market Act“ jako takovou zabývat v průběhu maďarského předsednictví znovu (po diskusi proběhnuvší 10.–11. 3. 2011) ještě ve dnech 30.–31. 5. 2011.

Evropský patent znovu ožívá

Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection ([COM\(2011\)215](#))

Proposal for a Council Regulation implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection with regard to the applicable translation arrangements ([COM\(2011\)216](#))

Komise 13. 4. 2011 [uveřejnila](#) 2 legislativní návrhy, které by měly umožnit zavést v režimu tzv.

posílené spolupráce patent platný pro celou EU a snížit náklady na patentování až o 80 %.

Kontext

Komise v červenci 2010 uveřejnila [návrh](#) týkající se „ujednání o překladu pro patent EU“. Cílem bylo snížit cenu patentových přihlášek, jež je podle Komise až 17krát vyšší než v USA (činí až 32 tis. €, z čehož 23 tis. € padne na překlady; více v příspěvku „Komise navrhla, jak řešit problém překladu patentů“, [Monitoring červenec /srpen 2010](#), a [zde](#)). Rada ale kvůli odporu Itálie a Španělska nebyla schopna dospět k nezbytnému jednomyslnému souhlasu všech členských států (více v příspěvku „Rada se neshoduje, jak řešit problém překladu patentů“, [Monitoring říjen 2010](#), a v příspěvku „Rada se opět neshodla, jak řešit problém překladu patentů“, [Monitoring listopad 2010](#)). Komise proto na žádost 12 členských států navrhla zahájení posílené spolupráce (více v příspěvku „Komise navrhla ve věci patentů tzv. posílenou spolupráci“, [Monitoring prosinec 2010](#)). EP i Rada souhlasily (více v příspěvku „EP schvaluje ve věci patentů tzv. posílenou

spolupráci“, [Monitoring únor 2011](#), a v příspěvku „Rada schválila ve věci patentů zahájení posílené spolupráce“, [Monitoring březen 2011](#)).

Posílená spolupráce je od přijetí Amsterodamské smlouvy možná, pokud se pro její implementaci rozhodne minimálně třetina (nyní 9) členských států EU. V současnosti je upravena čl. 329 Smlouvy o fungování EU.

Obsah

Uveřejněné návrhy naplňují schválenou posílenou spolupráci obsahem. Oba jsou fakticky založeny na kompromisu, jenž byl členským státům předložen belgickým předsednictvím v druhé polovině roku 2010.

Náklady na „evropský patent s jednotným účinkem v 25 členských státech EU“ (tzv. patent EU) by se měly nejprve snížit na 2500 € a poté až na 680 €.

Držitelé evropského patentu by měli moci u Evropského patentového úřadu (EPO), který na mezivládní bázi sdružuje patentové organizace ze 27 členských zemí EU a z 11 dalších evropských zemí, žádat o jednotnou patentovou ochranu na území 25 členských států (tj. patent EU; s výjimkou Itálie a Španělska). Patent by měl jejich vynálezům zajišťovat ve všech těchto zemích stejnou úroveň ochrany.

Žádosti o patent by mělo být možné podávat v jakémkoli jazyce, ale EPO by měl patenty udělovat jen v angličtině, francouzštině a němčině (úředních jazycích EPO).

Na druhou stranu žadatelům se sídlem v EU, kteří předloží patentovou přihlášku v jiném jazyce než v jazyce EPO, by měly být náklady na překlad do angličtiny, francouzštiny a němčiny proplaceny.

Po přechodnou dobu nejvýše 12 let by měly být evropské patenty udělené ve francouzštině nebo němčině překládány do angličtiny. Patenty udělené v angličtině by se měly překládat do jednoho z úředních jazyků EU. Tyto překlady by měly být vyžadovány, dokud nebude k dispozici strojový překlad vysoké kvality, který zajistí přístupnost patentových informací (právě překlady vyhotovené během přechodného období by měly být využity pro vývoj strojového překladu).

Pozice ČR

Hospodářská komora ČR návrh na zavedení evropského patentu přivítala.

Další vývoj

O obou předložených návrzích bude jednat Rada a EP.

První text týkající se evropského patentu jako takového by měl být předmětem procedury spoluroz-

hodování, druhý text věnovaný jazykovému režimu předmětem procedury konzultace. Rada navíc v daném případě musí rozhodnout jednomyslně (nepočítaje v to Itálii a Španělsko).

Rada debatuje o výjimce z účetních uzávěrek mikropodniků

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 78/660/EHS o ročních účetních závěrkách některých forem společností, pokud jde o mikrosubyjekty ([KOM\(2009\)83](#))

Rada v průběhu dubna 2011 diskutovala o výjimce pro mikropodniky týkající se předkládání ročních účetních uzávěrek.

Kontext

Komise svůj návrh na revizi [směrnice č. 78/660](#), vztahující se obecně na všechny společnosti s výjimkou např. finančních institucí, předložila v únoru 2009 s cílem snížit požadavky na velmi malé podnikatelské subjekty, jež vyvíjejí nevýznamnou nebo žádnou přeshraniční aktivitu.

Text do legislativy EU zavádí pojem „mikropodnik“: musí mít účetní rozvahu nejvýše 500 tis. € ročně, čistý obrát 1 mil. € ročně a/nebo nejvýše 10 zaměstnanců (splněna musí být alespoň 2 ze 3 uvedených kritérií; více v příspěvku „EP: Mikropodniky mohou získat výjimku z účetních uzávěrek“, [Monitoring leden 2010](#)).

Plénium v březnu 2010 zavedení výjimky pro mikropodniky schválilo, předpokládá se ale, že ji musí autorizovat separátně každý členský stát (podle svých potřeb) a musí být zachována povinnost sběru a uchování dat o obchodních transakcích a finanční situaci mikropodniků více v příspěvku „EP mikropodnikům potvrdil výjimku z účetních uzávěrek“, [Monitoring březen 2010](#)).

Obsah a sporné body

Vzhledem k tomu, že k návrhu se staví řada členských států (mj. Rakousko, Itálie, Lucembursko, Francie, Španělsko a Belgie) rezervovaně, navrhlo maďarské předsednictví úpravu podmínek, jež je třeba splnit, aby byl subjekt považován za mikropodnik. Výsledkem by mělo být to, že výjimka z účetních uzávěrek se bude týkat menšího počtu podniků.

Mikropodnik by měl mít podle předsednictví účetní rozvahu nejvýše 250 tis. € ročně a čistý obrát 500 tis. € ročně, tedy polovinu toho, co navrhovala Komise. Na požadavku na počet zaměstnanců by se nemělo měnit nic.

Návrh maďarského předsednictví z pochopitelných důvodů přivítala organizace zastupující účetní (ACCA), naopak asociace malého podnikání

(ESBA) za podpory UEAPME jej považuje za zklamání. Obě organizace shodně tvrdí, že návrh je „demagogický a založený na nereálných základech“ (navzdory tomu, že výsledná norma by měla být podle Komise zaměřena na podniky, jež tyto subjekty reprezentují), protože v EU vzniknou různá pravidla – a očekávaná úspora a snížení byrokratické zátěže zdaleka nebudou takové, jak se předpokládá. Jinak řečeno, požadavky na roční účetní uzávěrky by měly zůstat v celé EU jednotné, byrokratická zátěž by se měla umenšovat jinde.

Další vývoj

Je otázkou, kdy (a zda vůbec) Rada návrh přijme. Podle některých zdrojů předsednictví činí vše pro to, aby jednání de facto zbrzdilo.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

Komise vypracovala strategii pro integraci Romů

Communication of the European Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - An EU Framework for National Roma Integration Strategies up to 2020 (COM(2011)173)

Komise vydala 5. 4. 2011 [sdělení](#) týkající se „rámce EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů“, které reaguje na [usnesení](#) EP z března 2011 (více v příspěvku „EP chce zavést minimální evropské standardy pro Romy“, [Monitoring března 2011](#)).

Kontext

Z dlouhodobého pohledu je vyčlenění milionů lidí ze sociálního a ekonomického života EU ekonomicky neefektivní a neudržitelné. Podle průzkumu z roku 2008 dokončí v zemích, jako je Bulharsko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Rumunsko nebo Slovensko, základní školu jen 42% romských dětí. V celé EU je 68,8% romské populace ve věku 20–64 let nezaměstnaných. Romové se v průměru dožívají o 10 let méně.

Z unijních fondů bylo doposud k dispozici na začleňování znevýhodněných skupin 9,6 mld. €, z čehož přímo na integraci Romů putovalo 172 mil. €. Poukazuje se ale na problematické čerpání těchto peněz.

Obsah

Iniciativa Komise má vést k lepší koordinaci národních strategií sociálního začleňování Romů do společnosti. Strategie je prioritou také současného

maďarského předsednictví. Na rozdíl od EP chce Komise danou otázku ponechat plně v gesci členských států a neuvalovat na ně žádné povinné cíle.

Komise identifikovala oblasti, v nichž by se mělo předcházet sociálnímu vyčlenění Romů:

1. zaměstnanost;
2. vzdělávání;
3. chudoba;
4. zdravotnictví a bydlení.

Problematiku je podle Komise potřeba řešit komplexně, což podle ní umožní tzv. integrovaná politická pravidla (pravidla pro chudobu a sociální vyčlenění).

Postoj ČR

15. 4. 2011 [skončila](#) v ČR monitorovací návštěva delegace Poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin Rady Evropy, která se o otázku integrace romské menšiny zajímala. Pro ČR je v rámci předsednictví [Dekádě romské inkluze](#) (mezinárodní iniciativa 12 evropských států v letech 2005–2015) prioritou podpora inkluzivního vzdělávání a přístupu k zaměstnání.

V Česku žije podle odhadů 150–250 tis. Romů, tedy necelá 2% populace. Při sčítání v roce 2001 se nicméně k romské národnosti přihlásilo jen necelých 12 tis. lidí.

Další vývoj

Sdělením se budou nyní zabývat členské státy, Evropská rada jej projedná na summitu 24. 6. 2011.

ZEMĚDĚLSTVÍ

EP: Podpora návrhům Komise ohledně GMO

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění směrnice 2001/18/ES, pokud jde o možnost členských států zakázat či omezit pěstování geneticky modifikovaných organismů na jejich území (KOM(2010)375)

Výbor [ENVI](#) 11. 4. 2011 po předložení několika pozměňovacích návrhů ([zde](#) a [zde](#)) podpořil [návrh zprávy](#) poslankyně Corinne Lepage, která byla věnována návrhům Komise týkajícím se možnosti zakázat či omezit pěstování GMO v příslušném členském státě.

Kontext

Komise v červenci 2010 přijala balík návrhů, který obsahuje jednak [sdělení](#), podle něhož by rozhodujícím aktérem v oblasti pěstování GMO

měly být členské státy, jednak [doporučení](#) týkající se národních norem pro koexistenci GMO a konvenčního zemědělství a jednak [návrh nařízení](#), kterým se mění stávající [směrnice č. 2001/18](#) o záměrném uvolňování GMO do životního prostředí, pokud jde o možnost členských států omezovat či zakazovat pěstování GMO na svém území.

Komise v balíku navrhuje, aby rozhodnutí o povolení či zákazu pěstování GMO spočívalo na členských státech, návrh se však vztahuje pouze na GM plodiny autorizované na úrovni EU. Komise přistupuje též k posílení kritérií, která byla stanovena v rámci [doporučení](#) z roku 2003, jež se týká rámcových směrů pro národní strategie zajišťující koexistenci GM plodin s produkty konvenčního a ekologického zemědělství. Členské státy tak budou mít možnost zakázat pěstování GMO na rozsáhlých částech svého území (oblasti bez GMO), aby zabránily náhodné kontaminaci produktů konvenčního či ekologického zemědělství. Pokud se členský stát rozhodne uplatnit zmíněné důvody pro omezení či zákaz pěstování příslušné GMO, musí o tom zpravit ostatní členské státy měsíc před přijetím příslušné zákonné normy (více v příspěvku „Komise: O omezení či zákazu GMO mají rozhodovat členské státy, [Monitoring červenec/srpen 2010](#)“, a v příspěvku „Problémy politiky EU v oblasti GMO“, [Monitoring září 2010](#)).

Návrhy již byly projednávány v rámci Rady, její pozice ale byla poměrně kritická. Poukazovala na pochybnosti o slučitelnosti s pravidly WTO či na obavy o dopad na vnitřní trh (více v příspěvku „Rada má pochybnosti o nových návrzích Komise v oblasti GMO“, [Monitoring říjen 2010](#)).

Obsah

Výbor ENVI tak podpořil návrh, aby členské země získaly možnost omezit či úplně zakázat pěstování GMO v případě, že dle jejich verdiktu představují riziko pro zemědělství či pro životní prostředí (ohrožení biologické rozmanitosti apod.). Na druhé straně ovšem nemá být přípustné zakázat GMO z čistě zdravotních důvodů.

To by mělo být dostatečnou ochranou proti případnému napadení ze strany WTO, alespoň dle mínění ENVI. Nová legislativa by přitom neměla měnit dosavadní praxi a platnou legislativu, podle níž na centrální úrovni uděluje autorizaci Komise, a to na základě hodnocení rizik, které vypracovává [Evropský úřad pro bezpečnost potravin](#).

Nová legislativa by měla existovat paralelně s tímto systémem a rozhodnutí členských států, zda povolit, či nepovolit pěstování, by mělo být kompatibilní s autorizační procedurou na úrovni EU. (Členské

státy by mohly rozhodovat pouze o plodině, která již byla autorizována na úrovni EU.)

[Zpráva](#) Corinne Lepage se týká pouze pěstování GMO, nikoli marketingových pravidel či pohybu GM produktů na trhu.

Není příliš překvapivé, že novou legislativu, která by měla při omezování GMO dávat větší manévrovací prostor členským státům a de facto legalizovat již dnes existující praxi vzhledem k rozdílným a sporným pohledům na GMO napříč členskými státy EU, schválil právě ENVI. Výbor i v minulosti stál spíše na straně legislativy, která razila opatrný a omezující postoj vůči GMO.

Některé členské státy, které se řadí mezi odpůrce GMO (Rakousko, Francie, Řecko či Maďarsko), již dnes používají tzv. záchrannou klauzuli obsaženou v rámci platné směrnice č. 2001/18, která umožňuje zakázat pěstování určitých GMO z důvodu poškození zdraví či životního prostředí.

Další vývoj

EP má o usnesení ke zprávě Corinne Lepage hlasovat na plenárním zasedání v červnu 2011.

EP a Rada jednají o jakosti potravin

[Press Release: 3084th Council meeting Agriculture and Fisheries, Luxembourg, 14 April 2011](#)

Předmětem jednání výboru AGRI 11. 4. 2011 a [jednání Rady](#) 14. 4. 2011 byla politika jakosti potravin a zemědělských produktů a jejich přezkum.

Kontext

Komise v prosinci 2010 uveřejnila legislativní balík týkající se kvality potravin. Balík, který má sjednocovat a zpřehledňovat dosavadní pravidla v oblastech certifikace, údajů a norem pro zemědělské produkty, obsahuje [návrh](#) nařízení týkajícího se systémů jakosti zemědělských produktů včetně jejího označování (týká se též režimu pro chráněné označení původu a chráněné zeměpisné označení, přezkoumání systému zaručených tradičních specialit a používání dalších nepovinných údajů, které se týkají jakosti) a [návrh](#) na změnu dosud platné legislativy týkající se obchodních norem.

Dále obsahuje 2 sdělení týkající se nových pokynů o [postupech](#) pro dobrovolné systémy certifikace potravin a zemědělských produktů a o [označování](#) produktů obsahujících složky s chráněným zeměpisným označením (více v příspěvku „Komise přijala legislativní balík týkající se kvality potravin“, [Monitoring prosinec 2010](#)).

Obsah a sporné body

Ministři zemědělství se na zasedání Rady soustředovali zejm. na otázky zjednodušení postupu zápisu zeměpisných označení a tradičních specialit.

Cílem by mělo být, aby producenti mohli tyto ochranné značky lépe využívat a aby se zmírnila administrativní zátěž spojená s jejich udělováním.

Zjednodušen by měl být především režim zaručených tradičních specialit (TSG), diskutuje se o tom, zda by nemělo být možné udělovat tuto značku také nezpracovaným produktům, což by umožnilo certifikovat např. i specifický postup chovu hospodářských zvířat. Na všechny režimy by se měl vztahovat jediný právní předpis. Členské státy přitom na počátku zaujímaly různé pozice.

Zatímco státy jako Rakousko, Francie, Itálie, Řecko či Lotyšsko podporují extenzivní využívání označování původu produktů, jiné (jako Velká Británie, Německo či Dánsko) pochybují, zda by mělo být rozhodování o označování původu produktů delegováno na Komisi, nebo by zde měly mít výraznější pravomoci členské státy. Proti povinnému označování původu se staví státy jako Polsko či Nizozemsko (žádají, aby byl tento systém dobrovolný).

Státy jako Francie či Itálie postrádaly v původním návrhu Komise zvýhodnění pozice těch producentů, jejichž výrobky se pyšní značkami PDO a PGI. Podle těchto požadavků by se tyto výrobci měli aktivně podílet na vytváření systémů „řízení nabídky“, které by sice měly předcházet nerovnováze na trzích s PDO a PGI produkty a napomáhat například přizpůsobovat objem nabídky situaci, neměly by ale trh deformovat, omezovat přístup do odvětví menším producentům, a napomáhat tak v podstatě „monopolizaci“. Podobné možnosti původní návrh Komise skutečně neobsahoval, o možném doplnění prostřednictvím pozměňovacích návrhů však v tom-

to směru uvažuje zpravodajka balíku v EP Iratxe Garcia-Pérez.

Ministři také podpořili užívání „nepovinných údajů o jakosti“, které by měly pomáhat spotřebiteli lépe se rozhodovat při výběru.

Jedná se například o označování vajec slepic chovaných ve volném výběhu nebo označení olivového oleje jako produktu prvního lisování za studena.

Zástupci členských států diskutovali také o doplnění navrhovaného nařízení o další 2 režimy: režim místního zemědělství a přímého prodeje a režim produktů horského hospodaření.

Podobnou úpravu podporuje také zpravodajka Garcia-Pérez.

Ministři členských zemí speciální označování produktů horského hospodaření podpořili (aby byly pro spotřebitele lépe rozeznatelné), kritici ovšem upozorňují na nejasnost jejich definice a kritérií k jejich zařazení. Některé členské státy navíc požadují, aby takovýmto způsobem mohly být označeny pouze horské produkty pocházející ze specifických zón.

Maďarské předsednictví navrhlo do společné pozice včlenit návrh na specifické označování produktů místního zemědělství a přímého prodeje, s čímž ovšem nesouhlasily některé členské státy vzhledem k tomu, že nová pravidla by mohla kolidovat s již platnými národními normami a způsobovat další administrativní komplikace. Několik členských států si proto vymínilo, že nejprve počkají na impaktové studie, které chce Komise k této problematice vydat, a teprve potom svoji pozici objasní. V úvahu je totiž třeba vzít i dodatečné náklady zavádění takových nových systémů pro producenty.

Další vývoj

Balík čeká ještě složité projednávání v Radě i EP, bude též zajímavé sledovat, do jaké míry se v konečné podobě odkloní od původních návrhů Komise. S jeho přijetím se nepočítá dříve než v roce 2012.

VE ZKRATCE...

EU schválila misi v Libyi

Rada 1. 4. 2011 [přijala](#) rozhodnutí týkající se humanitární mise EUFOR pro Libyi. Nasazení mise je závislé na formální žádosti ze strany [Kanceláře OSN pro koordinaci humanitární pomoci](#) (OCHA), případně může přijít od jiné mezinárodní organizace typu [Mezinárodní organizace pro migraci](#) (IOM). Cílem humanitární operace nemá být masivní nasazení vzhledem k tomu, že v oblasti již operuje NATO, ale prostá přítomnost pozemní armády za účelem logistiky a podpory humanitární akce. Nasazení mise je připravováno ve spolupráci s NATO. Možnou intervencí EU v Libyi se zabývalo i [zasedání](#) Rady ministrů pro zahraniční věci (FAC) 12. 4. 2011, na počátku května 2011 se potom má sejít kontaktní skupina, která byla k politické koordinaci zásahu v Libyi utvořena v březnu 2011. Kontaktní skupina je složena ze zástupců NATO, EU, ale také Arabské ligy a Africké unie.

EP: ČR dostane peníze z globalizačního fondu i Fondu solidarity

Plénum EP 5. 4. 2011 [schválilo](#) historicky první podporu ČR z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci. 323 820 € by mělo napomoci znovu najít zaměstnání 460 propuštěným pracovníkům společnosti Unilever v Nelahozevsi (více v příspěvku „ČR získá poprvé peníze z unijního globalizačního fondu“, Ve zkratce..., [Monitoring únor 2011](#)). O den později poslanci (poměrem 647:17:5) ČR [uvolnili](#) 5,1 mil. € z Fondu solidarity na pomoc po záplavách v květnu a červnu 2010. O pomoci po záplavách v srpnu 2010 by měl EP teprve rozhodovat (více v příspěvku „ČR získá 10,9 mil. € z Fondu solidarity“, Ve zkratce..., [Monitoring březen 2011](#)).

ČR versus Komise: další řízení za neplnění povinností

Komise 6. 4. 2011 [zahájila](#) řízení proti ČR a Bulharsku kvůli jejich bilaterálním smlouvám o letecké dopravě s Ruskem. Smlouvy obou dotčených zemí (ta česká pochází z roku 1966) údajně narušují hospodářskou soutěž a poskytují prostor pro výběr poplatků za přelet Sibíře, což není v souladu s právem EU. Komise obdobně řízení otevřela již dříve vůči 23

členskými státy a v současnosti zjišťuje, zda unijní právo neporušují i zbývající 2 země, vůči kterým dané řízení ještě nevede. Obecně platí, že problém je spíše na straně Ruska: to dlouhodobě odmítá uznat stejné zacházení se všemi unijními leteckými dopravci a své partnery nutí uzavírat smlouvy, které nejsou v souladu s právem EU.

Jaderná energetika a bezpečnost na půdě EP

V rámci plenárního zasedání EP 6. 4. 2011 proběhla [rozprava](#) o jaderné bezpečnosti v Evropě. Souvisela na jedné straně s událostmi v Japonsku, na straně druhé si EU připomínala 25. výročí exploze ukrajinské jaderné elektrárny v Černobyli. V rozpravě vystoupil i komisař pro oblast energetiky Günther Oettinger, který přislíbil, že zátěžová kritéria pro test evropských jaderných elektráren budou předložena EP. EU jedná s Ukrajinou o zahrnutí také jejích elektráren do těchto testů (osloveny byly i některé další nečlenské země, především Švýcarsko, Turecko a Bělorusko). 7. 4. 2011 EP hlasoval o [neformálním usnesení](#) na téma jaderné bezpečnosti. Jeho součástí byl i požadavek, aby bylo uvaleno moratorium na vývoj a budování nových jaderných reaktorů alespoň do doby, než budou ukončeny zátěžové testy evropských jaderných elektráren. Usnesení nakonec nebylo přijato, návrh byl zamítnut 300:264:61. EP má v záležitostech týkajících se Smlouvy o Euratom pouze konzultativní pravomoc a jaderná energetika je považována coby součást energetického mixu nadále za doménu členských států. U příležitosti výročí černobylské tragédie se předseda Komise José Manuel Durão Barroso zúčastnil v Kyjevě summitu o jaderné bezpečnosti. EU přislíbila poskytnout na stabilizaci černobylského sarkofágu dalších 110 mil. €.

Komise chce posílit prosazování práv cestujících v letecké dopravě

Komise 11. 4. 2011 [uveřejnila](#) své plány, jak posílit prosazování práv cestujících v letecké dopravě. V roce 2011 by mělo dojít především k představení praktických pokynů k výkladu [nařízení č. 1107/2006](#) týkajícího se cestujících se sníženou pohyblivostí a k zahájení veřejné konzultace k revizi [nařízení č. 261/2004](#) (revize se chystá na rok 2012; veřejná kon-

zultace by se měla týkat mj. objasnění odpovědnosti v případě mimořádných okolností, efektivního přesměrování letů či práv v případě ztracených zavazadel a změn letů). Komise v roce 2011 rovněž chystá sdělení, jak prosazovat práva cestujících ve všech druzích dopravy (v letecké, námořní, autobusové a železniční) jednotně (více [zde](#)).

Eurobarometr: spotřebitelské povědomí v EU je nízké

Podle výsledků průzkumu [Eurobarometr 342](#), jež byly uveřejněny 11. 4. 2011, se za „sebejisté, informované a chráněné“ považuje v EU méně než 50% spotřebitelů. Průzkum se uskutečnil v roce 2010 ve 29 zemích (EU, Island a Norsko) a zúčastnilo se ho 56 471 spotřebitelů, kteří odpovídali na 70 otázek týkajících se 3 hlavních okruhů: spotřebitelská dovednost; povědomí spotřebitelů o jejich právech; asertivita spotřebitelů. Pouze 45% respondentů dovedlo správně odpovědět na 3 otázky týkající se spotřebitelské problematiky, jen 58% bylo schopno správně interpretovat složení potravin, 18% nedovedlo zjistit doporučené datum spotřeby ap. Českých spotřebitelů se uvedené hodnocení příliš [netýká](#): z hlediska svých dovedností patří v EU (jako jediní z tzv. nových členských států) mezi špičku. Odpovědný komisař John Dalli při prezentaci průzkumu přesto nepřímě [potvrdil](#), že Komise hodlá v oblasti ochrany spotřebitele iniciovat novou legislativu: „Tyto výsledky budeme muset zohlednit, pokud chceme pomoci spotřebitelům na stále složitějším trhu, který je zaplavuje přemírou informací.“ Ve druhé polovině roku 2011 by měla být zahájena příslušná veřejná konzultace a v roce 2012 by mělo být uveřejněno sdělení navrhuující další možnosti postupu.

Nově otevřené veřejné konzultace

V průběhu dubna 2011 byly zahájeny dvě důležité veřejné konzultace (krom těch, jež jsou zmíněny v separátních příspěvcích výše). [První z nich](#) se týká eHealth, tedy poskytování zdravotnických služeb v EU za využití podpory informačních technologií, primárně v letech 2012–2020. Je otevřena od 12. 4. 2011 do 25. 5. 2011 do 16 hodin. [Druhá konzultace](#) je zaměřena na budoucí strategii Evropského inovačního a technologického institutu (EIT; vznikl na základě [nařízení č. 294/2008](#)) včetně jeho poslání, cíle, financování a témat, kterými by se měl mezi lety 2014–2020 (tj. po očekávaném přijetí nové finanční perspektivy) zabývat. Konzultace je otevřena od 14. 4. 2011 do 30. 6. 2011, do konce roku 2011 by měla Komise na základě jejích výsledků předložit „strategický program inovací“. EIT má správní ústředí

v Budapešti, reálně ale funguje skrze přeshraniční partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, tzv. znalostní a inovační společenství (knowledge and innovation communities – KIC).

EP podporuje projekt unijního smluvního práva

Výbor JURI 12. 4. 2011 [podpořil](#), aby Komise podnikla další kroky v přípravách projektu unijního systému smluvního práva, jež by mohlo, pokud se obě potenciální smluvní strany (např. spotřebitel a dodavatel zboží nebo služby) dohodnou, nahradit režimy platné v jednotlivých členských státech. Komise tento krok EP [ocenila](#) a potvrdila, že příslušný legislativní návrh předloží nejspíše na podzim 2011. Zelená kniha týkající se dané problematiky byla uveřejněna v červenci 2010 a veřejná konzultace k ní probíhala až do konce ledna 2011 (více [zde](#)).

Francie kritizuje Schengen

Dle serveru [EUobserver](#) zaslali francouzský prezident Nicolas Sarkozy a italský premiér Silvio Berlusconi předsedům Komise a Evropské rady Josému Manuelu Durãu Barrosovi a Hermanu Van Rompuyovi společný dopis požadující změny schengenského systému týkající se volného pohybu osob v rámci „Schengenu“. 26. 4. 2011 se v Římě uskutečnil italsko-francouzský summit, který se zabýval také palčivou otázkou přistěhovalectví. Pod nápoem migrace z Tuniska se totiž italské úřady rozhodly, že udělí více než 20 tis. tuniských migrantů povolení k pobytu, které je bude opravňovat opustit Itálii a pohybovat se volně v rámci schengenské zóny. Řada těchto uprchlíků má přitom příbuzné ve Francii. Italský premiér Berlusconi v dopise zdůrazňuje především potřebu větší solidarity mezi členskými státy EU v otázkách migrace (stěžuje si na to, že za současné situace jsou státy jižní Evropy ponechány svému osudu). Francouzský prezident Sarkozy naproti tomu zdůrazňuje potřebu posílit [Frontex](#), tedy ochranu vnějších hranic EU. Komisařka pro vnitřní věci Cecilia Malmström v reakci na zprávy o francouzské blokáde vlaku s tuniskými přistěhovalci jedoucími z Itálie (a zprávy, že Francii jde o obnovení pohraničních kontrol na vnitřních hranicích s odvoláním na to, že Itálie nezvládla jejich vnitřní ochranu, a porušila tak pravidla Schengenu) apelovala na obě strany, že spor nesmí znamenat konec schengenského systému. Komise se má zabývat imigrací ve sdělení, jehož zveřejnění se očekává 4. 5. 2011. Otázce má být věnován i mimořádný summit ministrů vnitra EU 12. 5. 2011.

Komise rozhodla, jak přidělovat po roce 2013 bezplatné emisní povolenky

Komise 27. 4. 2011 formálně [přijala](#) rozhodnutí, jak přidělovat subjektům zahrnutým do systému obchodování s emisními povolenkami tyto povolenky zdarma ([návrh rozhodnutí](#) Komise schválila v prosinci 2010). Obecně se má objem bezplatně alokovaných povolenek od roku 2013 výrazně snížit, výjimkou mají být primárně jen sektory (resp. podniky), jimž by v důsledku nových legislativních pravidel (zejm. [směrnice č. 2003/87](#) ve znění pozdějších předpisů) hrozila relokační mimo EU. Jejich seznam

Komise přijala v prosinci 2009 v podobě [rozhodnutí č. 2010/2](#). Bezplatné přidělování povolenek má být posuzováno dle 10% podniků, které byly v letech 2007–2008 nejúčinnější, tj. měly nejlepší poměr mezi tunou vyrobeného produktu (celkem je jich definováno 52) a tunou emisí CO₂. Členské státy by měly nyní do 30. 9. 2011 poskytnout Komisi relevantní data. Komise finální objemy povolenek jednotlivým podnikům na léta 2013–2020 uveřejní v průběhu roku 2012. Podnikům, jimž nehrozí relokační, by měly být povolenky přiděleny zdarma nejvýše do 80% potřebného objemu (v roce 2013), resp. do 30% potřebného objemu (v roce 2020).

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 4.–7. 4. 2011

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Barbary Matery týkající se uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: Polsko – Podkarpacie – strojírenství (A7-0059/2011)	514	Cabrnoch, Vlasák	50	Fajmon, Kožušník, Strejček, Tošenovský	16	Češková, Zahradil
Zpráva Barbary Matery týkající se uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: Česká republika – UNILEVER (A7-0060/2011)	553	Cabrnoch, Vlasák	53	Strejček	19	Češková, Fajmon, Tošenovský, Zahradil
Zpráva Reimera Bögeho týkající se uvolnění prostředků z Fondu solidarity EU – záplavy v roce 2010 v Polsku, na Slovensku, v Maďarsku, České republice, Chorvatsku a Rumunsku (A7-0114/2011)	647	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	17	-	5	-
Zpráva Sylvie Guillaume týkající se přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany (A7-0085/2011)	314	-	306	-	48	-
Zpráva Briana Simpsona týkající se evropské statistiky cestovního ruchu (A7-0329/2010)	634	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	30	-	10	-
Zpráva Cătălina Sorina Ivana týkající se ochrany finančních zájmů Společenství – Boj proti podvodům (A7-0050/2011)	655	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	3	-	18	-
Zpráva Marietty Giannakou týkající se statutu a financování politických stran na evropské úrovni (A7-0062/2011)	560	-	93	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	22	-
Zpráva Sandry Kalniete týkající se správy a partnerství na jednotném trhu (A7-0083/2011)	595	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	61	-	10	-

Zpráva Antónia Fernanda Correia De Campose týkající se jednotného trhu pro Evropany (A7-0072/2011)	600	Cabrnoch, Fajmon, Strejček, Vlasák	48	-	27	Češková, Kožušník, Tošenovský
Zpráva Cristiany Silvie Buşoi týkající se jednotného trhu pro podniky a růst (A7-0071/2011)	570	Cabrnoch, Češková, Kožušník, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	44	-	28	Strejček

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP. Možné inkonzistence v tomto směru je proto třeba přičíst na vrub této skutečnosti.

KALENDÁŘ NA KVĚTEN 2011

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
2	3	4	5	6
		Rada COREPER II COREPER I		Rada COREPER I
EP AFET, AGRI, BUDG, ECON, LIBE,			EP AFET, BUDG, CRIS	
9	10	11	12	13
				Rada FAC
EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium SURE	
16	17	18	19	20
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES Eurozóna	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES ECOFIN		Rada EYC EPSCO	Rada EYC
23	24	25	26	27
Rada FAC GAC	Rada FAC COREPER I	Rada COREPER II COREPER I		Rada TTE
EP AFCO, BUDG, CRIS, ENVI, INTA, JURI, PETI, TRAN	EP AFCO, AFET, AGRI, BUDG, CONT, DEVE, ECON, EMPL, ENVI, INTA, IMCO, ITRE, JURI, LIBE, PECH, PETI, SEDE, TRAN	EP AFET, AGRI, CONT, CRIS, CULT, DEVE, ECON, EMPL, ENVI, FEMM, IMCO, ITRE, LIBE, PECH, REGI, SURE, TRAN	EP CULT, DROI, IMCO, ITRE, REGI, SEDE, SURE	
30	31			
Rada Neformální AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada COMPETITIVENESS Neformální AGRICULTURE AND FISHERIES			
EP CRIS				

SEZNAM ZKRATEK

ACCA	Association of Chartered Certified Accountants (Asociace certifikovaných účetních)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
ALDE	Group of the Alliance of Liberals and Democrats for Europe (Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CIAA	Confederation of the Food and Drink Industries of the European Union (Konfederace potravinářského a nápojového průmyslu v Evropské unii)
CNG	Compressed Natural Gas (stlačený zemní plyn)
CO2	oxid uhličitý
COMPETITIVENESS	Competitiveness Council (Rada pro konkurenceschopnost)
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
CRIS	Financial, Economic and Social Crisis Committee (Výbor EP pro finanční, hospodářskou a sociální krizi)
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
EEA	European Express Association (Asociace expresních dopravců)
EEGI	European Electricity Grid Initiative (Evropská energetická iniciativa inteligentních sítí)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	Evropská investiční banka
EIT	European Institute of Innovation and Technology (Evropský inovační a technologický institut)
EK	Evropská komise
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
EPO	European Patent Office (Evropský patentový úřad)
EPP	Group of the European People's Party (Christian Democrats) (Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů))
EPSCO	Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council (Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele)
ER	Evropská rada
ES	Evropské společenství
ESBA	European Small Business Alliance (Evropská aliance malého podnikání)
ESM	European Stability Mechanisms (Evropský stabilizační mechanismus)

ETUC	European Trade Union Confederation (Evropská konfederace odborových organizací)
EU	Evropská unie
Eurochambres	European Association of Chambers of Commerce and Industry (Asociace evropských obchodních komor a průmyslu)
EYC	Education, Youth and Culture Council (Rada pro školství, mládež a kulturu)
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FIA	Federation Internationale de l'Automobile (Mezinárodní automobilová federace)
FRONTEX	Frontières extérieures (Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
GJ	gigajoule
GM	genetically modified (geneticky modifikovaný)
GMO	genetically modified organism (geneticky modifikovaný organismus)
HDP	hrubý domácí produkt
HND	hrubý národní důchod
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
IOM	International Organization for Migration (Mezinárodní organizace pro migraci)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
KIC	knowledge and innovation community (znalostní a inovační společenství)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
LPG	Liquefied Petroleum Gas (zkapalněný ropný plyn)
MMF	Mezinárodní měnový fond
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Organizace Severoatlantické smlouvy)
OCHA	Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (Kancelář pro koordinaci humanitární pomoci)
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PDO	Protected Designation of Origin (chráněné označení původu)
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
PGI	Protected Geographical Indication (chráněné zeměpisné označení)
PNR	Passenger Name Record (záznam o jménech cestujících)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
S&D	Group of the Progressive Alliance of Socialists & Democrats in the European Parliament (Skupina Pokroková aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SURE	Policy Challenges Committee (Výbor EP pro politické výzvy)
T&E	European Federation for Transport and Environment (Evropská federace pro dopravu a životní prostředí)
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
TSG	Traditional Speciality Guaranteed (zaručená tradiční specialita)
UEAMPE	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WTO	World Trade Organisation (Světová obchodní organizace)

SLOVNÍČEK

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

britský rabat

Sleva z odvodů do rozpočtu EU pro Velkou Británii. Velká Británie ji získala na základě výsledku summitu ve Fontainebleau v roce 1984 v důsledku narůstajícího příspěvku do rozpočtu, který byl v té době neadekvátní výši britského hrubého domácího produktu. Výsledkem summitu ve Fontainebleau byla dohoda, která zajišťuje návrat 66 % britského příspěvku zpět ve formě strukturální pomoci.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

EU-15

Těž „starší členské státy“. Označení pro původní státy EU před jejím východním rozšířením v roce 2004.

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

Frontex

Akronym francouzského „frontières extérieures“ (vnější hranice) používaný k označení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU. Agentura byla zřízena na základě nařízení Rady z roku 2004, její sídlo je ve Varšavě. Hlavním úkolem je koordinace akcí členských států při provádění opatření EU za účelem kontroly vnějších hranic. Má napomáhat členským státům při odborné přípravě pohraniční strážě, provádí analýzu rizik, zabývá se výzkumem a má poskytovat technickou pomoc.

Galileo

Projekt evropského satelitního systému, který má EU přinést samostatnost v oblasti shromažďování informací a družicových záznamů s multifunkčním využitím. Problémy, které jej poznamenaly, byly koncepčního i finančního rázu. Původně se předpokládalo propojení privátního a veřejného sektoru, značné zdržení však způsobovalo nárůst nákladů. Nakonec bylo rozhodnuto o dokončení projektu do roku 2013 výhradně za pomoci finančních prostředků EU.

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spouřozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spouřozhodování“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spouřozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsanych parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62 %) (viz také „Rada“).

maastrichtská (konvergenční) kritéria

Požadavky na hospodářskou konvergenci států usilujících o přijetí společné měny. Byly formulovány v rámci (maastrichtské) Smlouvy o EU. Cílem je ošetření hospodářských ukazatelů ve 4 hlavních oblastech: cenová stabilita; stav veřejných financí včetně udržování přiměřené míry rozpočtového deficitu veřejného sektoru; vývoj úrokové míry; udržování měny v povoleném flukтуаčním pásmu mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému bez devalvace vůči jiným měnám po dobu minimálně 2 let (viz také „Pakt stability a růstu“).

nařizení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna.

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednotnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

princip subsidiarity

Princip mající zajistit, že opatření jsou přijímána co nejbližší občanům (na nejnižším stupni správy, jenž umožňuje jejich realizaci nebo výkon). Do primárního práva byl včleněn Smlouvou o Evropské unii.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

Schengenské dohody

Souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty: Schengenskou dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích z roku 1985 a Schengenskou prováděcí úmluvu z roku 1990.

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Též Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Též spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

system obchodování s emisními povolenkami

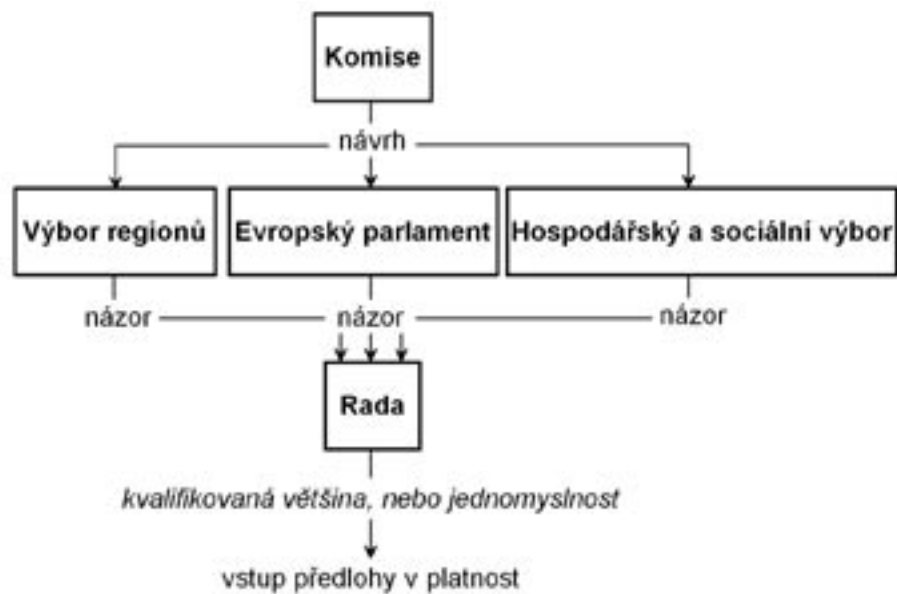
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jenž má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“). Schémata rozhodovacích procedur

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

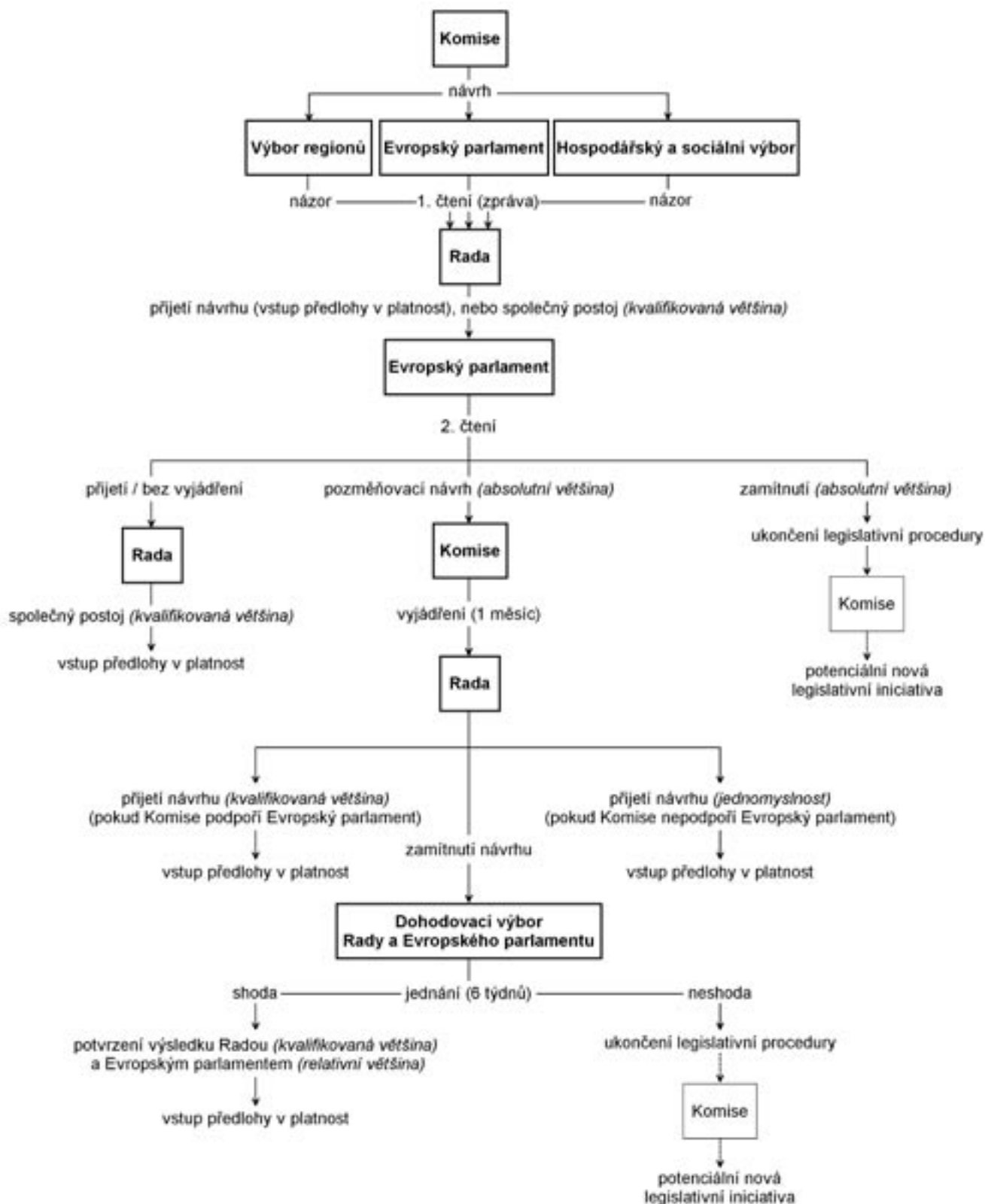
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.